

Bir Fransız siyaset muharririne göre

İngiltere Franko'yu himaye edecek!

Fransa ile beraber asilerin muharrirliğini de tanıyacağı söyleniyor

Almanya Akdeniz I manlarına abloka konulmasını istiyecek

Bir suikast teşebbüsü

Paris, 20 (A.A.) — Bilbaonun zapından sonra Echo de Paris gazetesinde Pertinax şunları yazmaktadır:

"Bu hâdisenin belki sevkülceys noktasından büyük bir ehemmiyeti yoktur ve diğer noktalarından büyük bir ehemmiyeti haizdir. Şimdi Franco'nun elinde İngiltere ile ticari mübadelelerini takviye edecek yeni bir endüstri ve maden mıntakası vardır. İngiltere hükümeti bu noktadan Franco'yu himaye edecektir. İngiliz kabinesi Fransa ile mutabık kalarak Franco'nun muharib olduğunu tanımlayacaktır. Fakat bu Franco hükümetinin resmen tanınması demek değildir. Roma hükümeti Franco'ya bu fırsattan istifade ederek kontrol altında bulunan arazide reyârna müraaat etmesini tavsiye etmiştir. Populaire gazetesi, Fransa hükümetleri Franco'yu muharib olarak tanıyacağını iddia eden Humanite gazetesinin tenkitlerine cevap vererek böyle bir meselenin hiçbir zaman mevzu bahis olmadığını yazmaktadır.

„KORSANLARI YOK ETMEK!..
Berlin, 20 (A.A.) — Sabah gazetesinde (Sonu Sa. 4 Sü. 1)

Milli Müdafaa Vekilimiz General Kazım Özalp

Milli Müdafaa Vekili Kırıkkaleye gitti

Şafaatli, 20 (Hususî surette giden arkadaşımızdan) — Başvekilin Şark seyahatine iştirak ederek, kendisiyle beraber Kayseriye kadar giden Milli Müdafaa Vekilimiz General Kazım Özalp Kayseriden Kırıkkaleye dönmüştür.

Kırıkkaleye yakın Balışahta kendisiyle görüştüğüm Milli Müdafaa Vekilimiz Kayseride yaptıkları tetkikat hakkında bana şu beyanatta bulunmuştur:

"Kayseride tayyare fabrikasını, mensucat fabrikasını gezdim. Burarlarda, büyük işler başarıldığını görmekle çok memnun oldum.

"Kırıkkalede mühimmat fabrikalarını gezeceğim.."

General Kazım Özalp, yukardaki beyanatında da söylediği gibi, mühimmat fabrikalarını tetkik ve teftiş etmek üzere, Kırıkkaleye gitmiştir.

Milli Müdafaa Vekilimiz Kırıkkalede bu gece kalacak, şerefine bir ziyafet verilecektir.

General Özalp yarın (bugün) Kırıkkaleden Ankaraya dönecektir.

Ankara, 20 (Hususî) — Başvekilimiz İsmet İnönü'nün çarşamba sabahı Ankarada bulunacağı tahmin olunmaktadır.

Nafia Vekilimiz Ali Çetinkaya

Sakarya köprüsü

Nafia Vekilimiz tarafından

Dün merasimle açıldı

(Yazısı 4 üncü sayfamızda)

İbni Sîna

Büyük Türk filozofu ve tıp üstadının 900 uncu yıldönümü münasebetile

Bugün ihtifal yapılıyor

Büyük Türk filozofu ve tıp üstadı İbni Sinanın ölümünün 900 üncü yıldönümü münasebetile bugün saat 14 de Üniversite konferans salonunda büyük bir ihtifal yapılmaktadır.

Türk Tarih Kurumu tarafından hazırlanan bu büyük ihtifalde tanınmış doktorlarımız, şehrimizde bulunan saygınlık, lise müdür ve muallimlerinden başka, hususî surette ihtifal için şehrimize gelmiş olan ecnebi profesörler, Üniversite talebesi ve kalabalık bir halk kütlesi hazır bulunacaktır.

Hazırlanan programa göre; açış nutkunu, Türk tarih kurumu başkanı ve Bolu saygınlığı Hasan Cemil söyleyecek, bundan sonra "İbni Si-

İbni Sina

nanın hayatı, milliyeti ve kültürü,, hakkında Üniversite profesörlerinden Sivas saygınlığı Şemseddin Günaltay, "İbni Sinanın doktrinleri,, hakkında profesör ve İstanbul saygınlığı Neşet Ömer, "İbni Sina tıbbına bir bakış mevzuu etrafında da doktor Akil Muhtar birer konferans vereceklerdir. Bundan başka Souvoin

(Sonu: Sa. 2 Sü. 3)

Beşiktaş yangını neden çıktı?

Açıkta kalan otuz evlik aile akaretlere yerleştirildi

(Yazısı 8 inci sayfamızda)

G. Saray Gençleri 2-0 yendi

Bisiklet yarışında İstanbul İnci Ankara ikinci oldu

G alatasaray solacağı bülendgol peşinde
(Yazısı 9 uncu sayfamızda)

Yakında

1

Amerikan polis teşkilâtının tahkik ve takip dosyalarından alınan vesikalara dayarak yazılmış büyük bir zabı'a romanı

Ya ölü, Ya diri

Uydurma değil

Hakikî vak'alar

Dillinger ve çetesinin maceraları

2

Birçok tarihî tefrikaların sevilmiş ve güzide muharriri

ZIYA ŞAKIR

Türk birliğini parçalayan memleketi fesada, kardeşi kardeşe düşman eden âmililerden Sünnilik ve Şiilik mücadelelerini

Mezhep Tefrikaları

İsimli en son yazdığı tarihî romanında anlatacak

Seller gibi akan kanlar,

kesilen masum başlar,

devrilen taç ve tahtlar

Bütün bunların esrarengiz mahiyetini KURUN'da okuyacaksınız

Perde altında manalı faaliyetler var

Avrupanın şarkı ile garbını ayırmak için uğraşan Berlin—Roma mihverli SovyetRusya vaziyetinden büyük ümitlere düşmüştür. Alman hariciye nazırı Von Neurath'ın Londraya, Alman genelkurmay başkanı Beck'in Paris seyahati bu ümitlerin tahakkuku imkânını aramak içindir.

Alman Genel Kurmay Başkanı general Beck Parise gitti; birkaç gün kaldıktan sonra dün akşam Berline döndü. Bu ziyaretin zahiri maksadı Paris sergisini gezmekti. Fakat hakikatte Fransız ordusunu idare eden yüksek makamlarla mühim bazı meseleleri konuşmaktı. General Beck'in Paristen sonra Londraya da gideceği söylenmiş idise de haberlerin bu ciheti tahakkuk etmedi. Bununla beraber Hitler Almanyasının Lüdensdorf'u tanımış olan böyle bir kumandanın bugünkü cihan ahval ve şeraiti içinde Parise gitmesi ve orada Fransız ordusu erkânı ile ilk defa olarak temasta bulunması mühim bir hâdisedir. Nitekim general Beck'in Parisi ziyaret edişinde beynelmilel siyasi ve askeri ehemmiyet bulunduğunu bizzat gazeteleri iddia etmektedir.

Dikkate değer bir nokta şudur ki Almanyanın askeri kuvvetini şahsında temsil eden bir Alman generali Parisi ziyaret ettikten sonra Berline dönerken Alman hariciye nazırı Von Neurath dahi Londraya hareket etmek üzere bulunuyor. Bu suretle her iki ziyaret hâdisesi ehemmiyetçe birbirini takviye ediyor.

İngiliz imparatorluk konferansı İngilterenin harici siyasetini tasvip ve geniş mikyasta silâhlanma programına devam kararını vermekle beraber Almanya ile bir anlaşmaya varmak için çalışılmasını muvafık görmüştü. İngiliz hükümeti bu karar üzerine Alman hariciye nazırını Londraya çağırmıştır. Von Neurath'ın İngiliz payitahtına yapacağı ziyaretin sebebi budur.

Fakat Alman hariciye nazırının Londraya gidişi Sovyet Rusya'da cereyan eden ordu ve parti tasfiyesine ait icraatı takip ediyor. Ve Alman matbuatının neşriyatına bakılırsa bu şerait içinde Von Neurath'ın İngiltere hükümetinin davetinden büyük ümitlere düştükleri anlaşılıyor.

İnkâr edilemez bir hakikattir ki bugünkü Almanyanın en esaslı siyaseti Avrupanın şarkı ile garbını birbirinden ayırmaktır, komünizm tehlikesine karşı mücadele etmek için İngiltere ile Fransanın yardımını temin edemese bile hiç olmazsa bu devletlerin bir taraflığını kazanmaktır. Berlin—Roma mihverli de bilhassa bu anasiyaset üzerinde kurulmuş görülmektedir. Sovyet Rusya ordusunda infaz edilen son idam kararları Alman hariciyesine ve ordusuna general Beck'in Parisi, Von Neurath'ın da Londra ziyaretinden istifade imkânlarını aramağa sevkedeceği pek tabiidir. Alman matbuatı Sovyet Rusyada muntazam bir ordu, muntazam bir devlet teşkilâtı kalmadığı fikrini dünyaya yaymak için var kuvveti bazuya vermiştir.

O kadar ki bu noktada İtalyanın da Almanya ile bir olduğunu kabul edebiliriz. İspanyada bir Alman harp gemisinin maruz kaldığı taarruz üzerine Londradaki ademi müdahale komitesinden ayrılmış olan İtalyan ve Alman delegeleri İspanyol hudutlarının kontrolü hakkında ileriye sürülen Alman ve İtalyan şartları henüz tahakkuk etmeden tekrar komiteye dönmüşlerdir. Bu tarzı hareket İtalya ile Almanyanın Londra ile Parisi komünizm ile mücadele hu-

susunda kazanmak için yeni ümitlere düştüklerini gösterecek bir belâgati haiz değil midir? (Le Journal) gazetesinin Berlin muhabiri Von Neurath'ın Londra seyahatinden bahsederken şöyle diyor: "Londra müzakerelerinde İspanya meselesinin sür'atle hal ve tasfiyesi, Sovyet Rusyada cereyan etmekte olan dramatik hâdiseler ile bunların varacağı neticeler, Berlin—Roma mihverinin son zamanlarda şarkı Avrupada yaptığı nümayişler, nihayet garbi Avrupa paktı konuşulacaktır. Rusya ahvali İngiltere ile Almanya arasında bir yaklaşma husulünü kolaylaştırarak mahiyette telâkki edilmektedir."

Alman resmî mahafili Von Neurath'ın Londra seyahatindeki ehemmiyeti mümkün olduğu kadar küçültmeğe çalışmakla beraber şuradan buradan akseden bu türlü haberler, bilhassa bu memleketlerin matbuatında görülen tezahürler perde altında çetin bir diplomasi faaliyeti başladığını göstermektedir. Bu faaliyeti faşist memleketlerin komünizme karşı icra ettiği bir nevi siyasi taarruz gibi telâkki olunabilir.

ASIM US

Bulgarlar

KURUN'a cevap veriyor

Bulgarların bu mugalâtalarmıza bizi mvereceğimiz cevabı da yarın okuyunuz.

Türk - Alman ticaret anlaşması

Almanya ile aramızda yeni bir ticaret anlaşması yapılması takarrür etmiştir. Bu anlaşma müzakerelerine iştirak edecek olan heyet seçilmiştir. Buna göre, heyete Berlin sefiri B. Hamdi riyaset edecek ikinci reisliği iktisat vekâleti müsteşarı Bay Faik Kurtoğlu yapacaktır. Berline hareket edecek olan heyete bundan başka Türkofis reisi Bay Burhan Zihni, nakit işleri umum müdürü Bay Halit Nazmi, hariciyeden Bay Fırat, Merkez Bankasından Bay Cafer, İktisat Vekâleti Alman masası şefi Bay Faiz bulunmaktadır.

Orta ve Şarkî Avrupayı

İngilizler Almanlara

Nüfuz mintakası olarak tanıyacak mı?

Sofya (Husûsî muhabirimizden) — Londradan telefonla verilen haberlere göre, İngilizler, Alman Hariciye Nazırı Von Neurath ile Avrupa siyasetine ait çok mühim meseleleri müzakere edeceklerdir. İvning Nüs gazetesi Von Neurath'ın Londrayı ziyareti esnasında Almanyanın, Orta ve cenubu şarkî Avrupada ekonomik ve siyasi nüfuzunu kuvvetlendirmesi meselesinin konuşulacağını, Von Neurath'ın Belgrad, Sofya, ve Budapeşte seyahatlerinden sonra bu meselenin mevzu bahis olduğunu ve şayet Almanlar kendi siyasetlerinde sulha doğru bir vechte verecek olurlarsa, Almanların Orta ve Şarkî Avrupadaki husûsî menfaatlerin İngiltere tarafından tasvip ve Avrupanın bu mmtakasındaki Almanların büyük iktisadi men-

Türk filozofu İbni Sina için bugün ihtifal yapılıyor

(Üstyanı 1 inci sayıfada)

Üniversitesi profesörlerinden doktor Tricot - Royer de İbni Sinanın Avrupadaki tıp tedrisine tesiri mevzu lu çok enteresan olduğu tahmin edilen bir konferans verecektir.

Tarih kurumunun isabetli bir görüşü ile tertip edilen büyük Türk hekim ve filozofu İbni Sina ihtifali münevver zümrenin olduğu kadar halkın da yakından alakasını celbetmiştir.

Bir arkadaşımız İbni Sinanın hayatı ve tıbbı yaptığı hizmetler hakkında 5-6 cilt eser yazan değerli doktor general Besim Ömeri ziyaret etmiş ve İbni Sina hakkındaki ihtisaslarını sormuştur.

Doktor sayılabesim Ömer İbni Sina hakkında şunları söylemiştir: — Her millet, her devlet ve hükümet, milletine, ırkına, fennine hizmet edenleri unutmazdır bir zamanda Türk ırkının en büyük dahisi olan İbni Sina için yapılacak ihtifal Türklüğün yükseldiği Atatürk devrinde her cihetle takdire değer bir harekettir. Şimdiye kadar yapılmadığı bir hatadır.

Esasen görülüyor ki 900 sene evvel bu adam o kadar şöret kazanmış, kendini o kadar kolaylıkla tanıtmış ki Asyanın her tarafından kendisine müracaat edilmiştir. Neşrettiği (kanun İbni Sina) asırlarca değil yalnız şarkta garpte tesis olan Üniversite tıp fakültelerini ade-

ta tedris olunuyordu. İbni Sina kanunu Lâtinceye tercüme edilmiş olduğundan bu fakültelerde adeta rehber olarak kullanılmakta idi.

İbni Sina, yalnız bir doktor bir tabip değil, aynı zamanda büyük bir filozof o zaman için şöretli bir ilim adamı idi. Kendisi, hikmet, tıp, edebiyat, ilâhiyat ve felsefe ile tevaggül eylemiş, bunlara ait mühim eserler vermiştir. Onun zekâsına herkes meftun ve hayran kalıyordu. Hıfzıssıhhaaya ait birçok eserler yazdığı gibi çocuk hastalıkları hakkında da eserleri mevcuttur.

Bundan takriben 25-30 sene evvel yazdığım (Nevsali afiyet) külliyyatın üçüncü cildinde de bildirdiğim gibi İbni Sina diğer akvammı iddia ettiği gibi değil, su katılmamış asil bir Türktür. Buharaya yakın bir köyde (Afişne) doğmuştur. Daha küçük yaşta iptidai tahsilini ikmal ettikten sonra, riyaziyyat hikmeti tabiiyeye mantık ve felsefeye ilmi kelâmdan çok istidat göstermiş ve bunlarla meşgul olmağa başlayarak buna ait değerli eserler vermiştir.

İbni Sinanın o devirde göstermiş olduğu harikulâde zekâ ve eserleri hükümdar tarafından çok beğenilmiş ve bu yüzden uzun zaman üstat muhtelif yerlerden himayeler görmüştür.

İbni Sina fennin birçok şubelerinde olduğu gibi (Simya) da da

değerli keşiflerde bulunmuştur. Bu yolda büyük hizmetler yaptığını büyük Fransız kimyageri Bertelo yazdığı eserinde sitayişkâr bir lisan ile anlatmaktadır.

İbni Sinanın büyüklüğü ve dehası cihetle kendisine ilimde (Şeyhülre'is) yani başlarbaşı unvanı verilmiştir.

12 inci asır hicride Türk tabibi Tokatlı Mustafa efendi (İbni Sina kanunu) şu üç cild üzerine tercüme etmiş, Nifa namındaki eserini Refik zade, Şani zade vesaire gibi birçok Türk tabipleri de Şeyhülreis'in fennî eserlerine şerhler ve haşiyeler yazmışlardır.

Türk tarih kurumunun bu güzel teşebbüsünü memleket hesabına kışlarken, İbni Sinayı garbe tanıtmak için yeni hareketler yapmasını bekleriz.

İbni Sina, zamanın en münevver ve en zeki bir adamı idi. Birçok hükümdarlar onun zekâsından istifade etmek için büyük memuriyetler, vezirlikler teklif etmişlerse de İbni Sina daima bu teklifleri reddetmiş ve bir ilim adamı olarak kalmıştır.

SOVYETLERDE VERİLECEK KONFERANSLAR — Moskova 20 (A.A.) — Sovyetler birliği ilim akademisi, İbni Sinanın ölümünün 900 üncü yıldönümü münasebetile, 28 haziranda yapılmak üzere bir müsamere tertip etmiştir. Bu müsamere esnasında profesör Yakubovski "İbni Sinanın," "yaşadığı devir," profesör Borisov "tıp ve filozof İbni Sina," hakkında ve profesör Bertels de "İbni Sina ve edebiyat" mevzuu etrafında birer konferans verecektir.

Günlerin peşinden:

Bir sual

Sofyada çıkan (La Parole Bulgare) arkadaşımız son günlerde (KURUN) sütunlarında neşredilen bazı yazılara dokunuyor. Bu yazılarda Bulgar milletinin tarihinde ve edebiyatında hürmet mevkii işgal eden ve haklarında milli ihtifaller tertip olunan büyük adamların hakir gösterildiğinden şikâyet ediyor.

Bulgar dostlarımız bu tarzda bir şikâyet ile bizim kendi haklarımızdaki şikâyet seslerimizi boğmak istemelerine hayret ediyoruz. Bizim şikâyetimiz şudur: Bulgarlar milli heyecanlarına mevzu olmak için isterlerse tahtadan adam yapabilirler ve bu tahta adama tapabilirler; Türklerin buna karşı diyecekleri bir söz yoktur. Ancak Bulgaristanın hürriyet kurtarıcısı diye su veya bu isim etrafında ihtifaller yapılırken mutlaka Türk milletinin izetü nefsine tecavüz etmek icap eder mi? Bulgarlar bunu yapıyorlar; biz bundan şikâyet ediyor, bu türlü ihtifallerin bazı ahval ve şerait içinde yapılmasını manalı buluyoruz.

Balkanlarda tarihi olan millet yalnız Bulgarlar değildir. Yunanlıların, Yugoslavların, Romanyalıların da kendilerine göre milli kahramanları vardır. Onlar da milli kahramanlarını tebcil etmekte Bulgarlardan aşağı kalmıyorlar. O halde neden dolayı Yunanlıların, Yugoslavların ve Romanyalıların milli ihtifalleri Türk efkârımızda rencide etmiyor da yalnız Bulgaristanda zaman zaman yapılan nümayişler bizi müteessir ediyor? Bulgar dostlarımız bu suale lütfen bir cevap verirler mi?

Hasan Kumçayı

İngilizler İtalya ile anlaşmak mı istiyor?

(İç denizin efendileri: Akdeniz devletlerinin siyasetini etkile) ünvanı ile son zamanlarda Londradan Sir Charles Petrie tarafından bir eser neşredilmiştir. Londra'nın bellibaşlı siyasi muharrirlerinden G. Glas Con bu eser hakkında dikkate değer bir makale neşretmiştir. Makale sahibi kitabının ciddiyet ve ehemmiyetini anlattıktan sonra Roma ile Londra arasındaki münasebatın fevralaşmış bulunmasından müteessir olan birçok İngilizler ile aynı fikirde olarak müellifin tekrar İtalyan dostluğunu İngiltere için kazanmanın pratik yollarını aramakta olduğunu ve İtalyan dostluğunun İngiltere için bellibaşlı bir istinatgâh teşkil ettiğini ifade etmektedir. Müellif kitabında Fransanın Akdenizde haiz olduğu mevki ve vaziyetin tesirine de bir bahis ayırmıştır. Burada Fransanın Suriyeye kendi kendini bırakmış olmasından dolayı hayretini izhar etmiştir. Hayretin sebebi şudur ki Fransa Suriye ile alakalanmak suretile karşılığında bir kazanç olmaksızın kendi mülk ve lefiyetlerini ve kulfetlerini arttırmıştır. Muharrir aynı zamanda gerek Suriyeye giden yolları gerek şimali Afrika yollarını himaye ve siyanet edememesinin Fransanın İtalyaya yaklaşmasına kuvvetli bir saik teşkil ettiğini anlatmaktadır. Şurası da dikkate değer bir noktadır ki Almanya gibi kuvvetli bir komşusu olan Fransa için Akdenizde herhangi bir mülk kûlâtın önüne geçmek Fransa için mutlak bir zarurettir.

Yabancı matbuatta okuduklarımız

Fransada malî muzayaka artıyor

Gaston Joze'in şayanıdkkat bir makalesi

FRANSIZ BASINI

Sol cenah itihadının fikirlerini yansıtan ve Blum kabinesine karşı de dostane nesriyatta bulunmayan "L'Ére Nouvelle", - Paris, 10.6. 937) Fransanın malî vaziyeti hakkında Gaston Joze imzasıyla neşrettiği bir makedale Fransanın malî vaziyeti hakkında şu dikkate değer malûmatı vermektedir:

"Memleket üzerinde tesir icra etmekte olan malî muzayaka gittikçe artmaktadır. Bu muzayaka bilhassa kırım ve kıymetlerinin devamlı bir surette düşmesi ve devlet tahvillerinin değer göstermesi şeklinde tezahür etmektedir.

8 Haziran 1937 tarihinde 3 defa emrî hazine iradı 60.10 frankta idi. Bu ise harpten evvelki 8.60 franka düşmüştür. Yüzde 4 lü 1925 yılına, kambiyo garantisine ve varidat tahvillerinden muaf tutulmasına rağmen 1930 frankta durdu ve bu da paraların 1923 ve 1936 tarihlerinde iki defa kıymetten düşürülmüş olmasının sonrakı vaziyetidir. 1937 senesinin yüzde 4 buçuklu iradı çok büyük düşüştür. Kambiyo garantisine ve mukabilin için İsviçre dolar veya sterling esasından İsviçre fransı almak hakkında temin edilmiş olmasına rağmen 1930 franka düşmüştür. Halbuki, bu tahviller geçen martta 98 frank üzerinden ihraç edilmişlerdi. Fransa bankalarının hisse senetleri birkaç sene evvel 100.000 Poincare fransı ediyordular, şimdi 1937 de aynı hisse senetleri 1936 senesi fransı ile 6.300 frank fiyatında yani 4.200 Poincare fransı seviyesinde bulundular.

Bu misalleri uzun uzadıya sayabiliriz. Bu vaziyet hakiki bir felâket değil mi? Ne kadar sefalet! Ne kadar hırsızlık! Ne kadar sarmal! Ne kadar sermaye bulunanlar ne kadar müşkül bir vaziyette kalmaktadırlar. Tarif edilmiş olan parayı nereye yarıyor? Hayatın son günlerinde istikrar kazanılarak artırılmış olan bir parayı kaybetmemek için nereye koymak?

Burada, ihtiyatlı hareket etmek zorunda bulunan milyonlarca Fransız endişe içinde bırakan bir mesele mevcuttur. Bu aynı zamanda hükümet için de bir meşgale teşkil etmektedir. Hiçbir hükümet umumi ihtiyaçlardan istifade etmekte iş göremez. Hazine ihtiyaçlarını karşılamak için milyarlarca frank lâzımdır; içinde bulunduğumuz karışık devrenin ihtiyaçları için milyarlarca ihtiyac vardır. Sermaye sahiplerine itibahşederek sermayeleri maliye bakanlığına sevk etmek için ne yapabiliriz?

Çok mühim malî hâdiselerin bahsedilmekte oldukları şüphe yoktur. Ancak göstermiş olduğumuz borsa vaziyetleri bu nokta üzerinde tam bir kanaatle söz söylememize müsaittir.

Parti muhalefeti düşüncesiyle içinde bulunduğumuz müşkül vaziyet hakkında memnuniyet duymak ahşaktır. Ümitsiz bir halde almak için tedbirlerin yaratacağı reaksiyon mahir olanlar üzerinde dahi tesir göstermektedir...

YUGOSLAV BASINI

Yarı resmî ("Samouprava", - Belgrad, 7.6.1937) Almanya hariciye bakanı Von Neurath'ın Belgrad ziyareti hakkında M. Svetovski imzasıyla neşrettiği bir makedale diyor ki:

Almanya Hariciye nazırının Yugoslavyaya gelmesi bize iki suretle şayanıdır. Evvelâ: Bu ziyaretin bu kısmında sulhun temininde bütün gayretini hasretmiş bul-

nan Yugoslavya krallığına karşı sarılı bir ihtimamı ifade eder; saniiyen: Almanya harici politikasını idare eden şahsiyetin bugünkü ziyareti Almanyanın beynelmilel sahada büyük bir şöret kazandı ve Hitlerin ve harici politikada birçok muvaffakiyetler ilharaz ettiği bir devreye tesadüf etmektedir. Bu muvaffakiyetlerin ilharazında misafirimizin de büyük bir şeref hissesi vardır.

Almanya Hariciye nazırının memnuniyetini birbirile çarpışan Tuna havzası memleketlerini ziyaretinin büyük bir alâka uyandırmış ve bazı yerlerde hayret ve istifhamları mucib olmuş bulunması tabiidir. Almanya mümessillerinin kurtuazi seyahatlerine büyük Alman milletle sulh ve anlaşma çerçevesi içinde yaşamak isteyen milletlere Alman milletinin sempati duygularını izhara hakları yokmuş gibi; Almanya ricalinden biri her nereye olursa olsun gittiği zaman Avrupa matbuatının sol senahına mensub bazı gazeteleri gürültüler çıkarmaktadırlar.

Belgrad, Almanyanın harb istemediği ve her nerede elinden gelir ise harbin zuhuruna mani olmak istediği kanaatini gittikçe daha kuvvetli bir surette edinmektedir. Hitler ve iş ortağı Von Neurath bunu İspanyada da isbat etmiş ve 1914 faciasının tekerürünü arzu etmediklerini göstermişlerdir.

Almanya Hariciye nazırı Yugoslavyaya Başvekilinin takib ettiği istikamet ve harici politikadaki vaziyetini pekâlâ bilir. Bunun için kendisi Belgradta lüzumsuz gayretler sarfetmeyecek ve pakt yayılması talebinde bulunmayacaktır. Yugoslavya cenubi Avrupaya karşı beslediği sevgiyi muhafaza etmektedir. Bu sevgi Stoyadinoviçin parlamentodaki nutku ile tebarüz ettirilmiştir. Yugoslavya eski ve yeni dostlarından başka bir şey bilmez. Yugoslavya Alman milletinin dostluğunu takdire kadirdir. Fakat onun için herhangi bir blok mevzuu bahis değildir. Bundan başka bizim için yeniden hayata kavuşmuş ve sâkinleşmiş bulunan Balkanlardan daha kuvvetli bir blok olabilir mi? Balkanlar bloku birlik ve menfaat birliği istikametini takib etmektedir.

Yugoslavya yalnız bu bloku tanıır. Devlet gemisini ve istikbalini yalnız bu bloka bağlamış bulunmaktadır...

Nurettin Şefkati'nin bir tavrı

KURUN gazetesi yazı işleri müdürlüğüne:

Bazı gazetelerde, hattâ afişlerde bile bazı kimselerle yaz temsillerine iştirak ettiğim yazılmakta ise de bu haberin aslı yoktur. Sayın gazetenizle lütfen tashih ve tavrini rica ederim.

Eski Darübedayi sanatkârlarından Nurettin Şefkati

Kim okur, kim dinler?

Son haftalar içinde tramvaylara binenlerimiz biletcilerin ne kadar büyük bir eza içinde çalıştıklarını ve terlediklerini anlamakta gecikmeyeceklerdir. Acaba, yaz gelir gelmez tramvay pencerelerinin açılması, bu adamların üstlerindeki kalın ceketlerin verdiği sıcaklığı gidermek için kâfi midir? Dün ken dilerile konuştuğumuz bazı biletcilerle vatmanlar bize haklı olarak dert yandılar. Tramvay kumpanyası, bu memurlarına her yaz yazlık elbise vermediği taahhüt

etmiştir. Ve bu yazlık elbiseyi verir de.. Fakat ne vakit?..

Yazın bitmek üzere olduğu günlerde.. Çünkü, tramvay kumpanyası vereceği elbiseleri vaktinde hazırlamamıştır.

Herhalde bu zavallı adamların kanter içinde göğüs ve yakası ilikli sımsıkı elbiseler içerisinde hâlâ bırakılması doğru değildir.

Kim okur, kim dinler!

Dün gece Bir tramvay yoldan çıktı Seyrüsefer bir saat durdu

Dün gece saat on birde, Beyazıt - Şişli hattında işleyen 127 numaralı tramvay arabası Galatasaray lisesi önündeki kaviste hattan çıkmıştır.

Araba yanındaki hattı da kapadığı için işleyen bütün tramvaylar durmuş, seyrüsefer bir saat kadar kesilmiştir.

Yalova kaplıcaları İmar plânı yakında tatbik edilecek

Yalova kaplıcalarına halkın gösterdiği fazla rağbet göz önünde tutularak burada esaslı bir tetkikat yapılması lüzumu görülmüştür. Bu cümleden olarak Akay idaresi müdürü Bay Cemil ve kaplıcalar mütehasssısı doktor Bay Nihat aYlovaya giderek tekliklerde bulunmağa başlamışlardır. Bay Cemil kaplıcada yapılan yenilikleri doktor Nihat de tedavi usullerini tetkik etmektedir. Doktor Nihat bilhassa nasıl banyo alınacağı, hastaların günde kaç banyo alması münasip olacağı hakkında öğütler hazırlamıştır. Bunlar kaplıcaların münasip yerlerine talik edilecektir.

Diğer taraftan Yalova için hazırlanan imar plânı da yakında tatbik mevkiine konulacağından birkaç ay sonra Yalova kaplıcalarının daha fazla rağbet göreceği umulmaktadır.

öğretmenler gezintisi

Dün çok güzel bir şekilde yapıldı

"İstanbul ili öğretmen ve işyarlardan ölenlerin ailelerine yardım cemiyeti", tarafından tertip edilen gezinti dün yapılmıştır.

Gezintiye tahsis edilen Şirketi Hayriyenin 71 numaralı vapuru Haydarpaşadan, Akay idaresinin "Basra", vapuru da Köprüden sabah saat 9 da kalkmış, "Basra", vapuru Kadköy ve Heybeliye, 71 numara da Üsküdar ve Büyükdaya uğrayarak, 11,45 de Yalova civarında Çınarcığa varmıştır.

Gezintiye iştirak eden öğretmen ve davetliler Çınarcıkta beş saat kalmışlardır. Öğretmen B. Feridun Üstün, başispekte B. Şevki Berksun ve Yalova ispekte B. Recepten müteşekkil bir heyet, bilvesile Yalovaya giderek, orada bulunan Atatürk'e öğretmenlerin hürmet ve tazimlerini sunmuşlardır ve Büyük Önderin iltifatlarına mazhar olmuşlardır.

Akşam saat 17 de Çınarcıktan kalkan vapurlar, Büyükdada üç saat kadar kaldıktan sonra, saat 23 te Köprüye gelmiştir.

Milletler Cemiyetine Müzaheret Komitesi

Bir heyet Türkiye namına hareket etmek üzere

28 haziranda Çekoslovakyanın Bertslava şehrinde toplanacak olan Cemiyeti Akvama müzaheret komitesinin 21 inci toplantısına Türkiyeden iştirak edecek heyet pek yakında Çekoslovakya'ya hareket edecektir.

Heyet, doktor Besim Ömer, üniversite rektörü Cemil Bilsel, Ahmet İhsan Tokgöz, şair Fazıl Ahmet, Ankara hukuk fakültesi profesörü Maksudi ve Muzaffer Saitten teşekkül etmektedir. 28 haziranda başlanıp 3 temmuza kadar devam edecek olan bu toplantıda bilhassa ekalliyet meselesi ile gençlik terbiyesi hakkında esaslı surette müzakereler cereyan edecektir.

İtfaiye kongresi 6 Temmuzda Pariste toplanacak

6 temmuzda Pariste toplanacak olan beynelmilel itfaiye kongresine hükümetimiz de davet edilmiştir.

Bu kongrenin itfaiyeciliğin beynelmilel usulüne yeni bir merhale teşkil edeceği tahmin edilmektedir. Kongrede; hazır bulunacak olan muhtelif memleketlerden gelecek profesörler ve mütehasssıslar, yangın, semavi âfetler, boğucu, gaz istilası, felâketler karşısında itfaiyenin yapacağı yardımlar ve alacağı tedbirler hakkında hazırladıkları tezlerini okuyarak münakaşa edecektir.

Kongreye, İstanbul itfaiyesi de iştirak edeceğinden icap eden hazırlıklara başlanmıştır.

Piyasa ne vaziyette Geçen yıldan kalan stoklar bitti

Memnuniyetle haber alındığına göre; geçen istihsal yılından kalan stoklar son haftalar zarfında ihraç edilerek tükenmiştir. Bu itibarla piyasada önümüzdeki ihraç yılı için emniyetli bir hava esmektedir.

Gerek Almanya ile üç temmuzda yapılması takarrür eden ticaret anlaşması, gerekse Fransa ile yapılmış olan ticaret anlaşması, önümüzdeki ihraç yılı için alâkadarlar tarafından yapılan müsbet tahminleri kuvvetlendirmektedir. Diğer taraftan İtalya ile de ticari münasebetlerimizin inkişafı yolunda Ankarada yapılan temaslarda da iyi bir safhaya dökülmüş olduğundan ihracat tacirleri şimdiden ihraç yılına hazırlıklar yapmağa başlamışlardır.

Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Aras ile iktisat vekili Celâl Bayarın Bağdat seyahatine de iktisadi mahafilde ayrıca bir ehemmiyet verilmekte ve Bağdattan gelecek haberlere intizar olunmaktadır.

30 yaşlarında bir kadın Dokuzuncu kattan düşerek öldü

Dün gece Taksimde Altınbalıkal sokağında 5 numaralı evin 9 uncu katındaki bir pencereden 30 yaşlarında bir taze kadın caddeye düşmüş ve derhal ölmüştür.

Yapılan tahkikat neticesinde; ölen Ganimet isimindeki kadının kocası Hikmetin başka bir kadımla gizli olarak yaşamakta olduğu tesbit edilmiştir. Hâdiseden bir gün evvel de Ganimet kocasını sevkilisi Neriman ile erkeğini dükkânında yakalamış, manalı manalı rakibine ve kocasına baktıktan sonra çekilip githıştır. Zavalı kadın o gece teessüründen pencere önünde düşünürken müvazenesini kaybetmiş, ve pencereden düşerek feci bir şekilde ölmüştür. Tahkikata devam olunmaktadır.

Uşak

Izmir fuarına hazırlanıyor

Uşak (Hususi) — 20 ağustosta başlayıp 20 Eylülde son bulacak olan İzmir enternasyonal fuarı için Uşak her yıldan daha üstün bir şekilde hazırlanmaktadır. Hazırlıklar hakkında görüşmek ve iştirak şekillerini tesbit etmek üzere bütün fabrika ve müesseselerin mümessilleri huzuru ile yapılan genel toplantılarda esaslar kararlaştırılmış ve geniş ölçüde iştirakin faydaları tebarüz ettirilmiştir.

Şehrimiz tecim ve endüstri odası Uşak ilçesinde yetişen mahsulâtı fuvarda canlı olarak gösterilecek şekilde hazırlanmaktadır. Bir sanayi şehri olan Uşakın diğer alanlardaki çalışma ve verimlerini de fuvardaki payyonda teşhir olunacaktır. Mensucat fabrikalarının enfes kumaşları, şayakları, el dokuma sanayinin nehir imalatı ve bütün ülke meşhur Uşak halıları, fuvarda görülecektir.

Fuvarda Kutahya ve Uşakın birlik teşebbüsüyle daimi bir pavilyon binası yaptırılmaktadır. Bu iş için Uşak ticaret odası 600 Kutahya ticaret odası 600 ki cem'an 1200 lira tahsisat iktisat bakanlığı emrine üç ay kadar önce yollanmıştır. Çok esaslı olacak bu pavilyonun zarif bir şekilde döşenmesi ve umumi sevgiyi toplaması cihetine de özel bir önem verilmektedir.

Yine enternasyonal İzmir fuarında ziyaretçilere verilmek ve ilimizi daha yakından ve esaslı surette tanıtmaya vesile olmak üzere ilin iktisadi, içtimai, kültürel varlık ve çalışmalarını tebarüz ettirecek bir broşürün vilâyetçe neşredilmesine başlandı. Memnuniyetle haber alınmıştır. Bu broşür ilin turizm bakımından dikkate şayan fotoğrafları da konacak ve çok faydalı bir şekilde neşri sağlanacaktır.

Şarkta hükümet konağı yapılacak kazalar

Doğu ellerinde hükümetin imar plânı tatbik etmekte olduğu malumdur. Bu plân mucibince bu sene isimleri aşağıda yazılı kazalarda birer hükümet konağı yapılacaktır: Erzurum vilâyetinde Tercan, İspir, Tortum, Ağrıda, Diyadin, Bitliste Kotum ve Mutki, Bineölde Kiği, Mardinde Midyat ve Nusaybin, Diyarbekirde Eğil, Vanda Başkale ve Kâzımpaşa, Sirtte Beşiri, Karsta İğdir. Diğer mahallerde geçen sene başlanmış olan hükümet konaklarının inşasına bu sene devam edilecektir.

SON HABERLER

Bir Fransız siyaset muharririne göre

(Üstyanı 1 inci sayıfada)

teleri, Leipzig kruvazörünün hücruma uğraması etrafında büyük gürültü yapmakta devam etmektedirler.

Nasyonalist sosyalist partisinin nâşiri efkârı Völkischer Beobachter gazetesi diyor ki:

"Korsanlarla müzakereye girmekten birşey çıkmaz. Onları tenkil etmek ve yoketmek lâzımdır. Almanya, sarılı bir hareket beklemektedir. Büyük bahri devlet sıfatile İngiltere sözünü söylemelidir. Dünya sulhunun menfaati bakımından, mızal teşkil edecek bir surette hareket etmeli ve bu canilerden yeni hücumlarda bulunmak arzusunun giderilmelidir. Kontrolü yapmakta olan devletler, neticeleri çok mühim olacak bir felâketi önlemek üzere derhal harekete geçmelidir."

ABLOKA MI İSTİYECEKLER?

Oeuvre gazetesi "Leipzig,, hâdisesi hakkında diyor ki:

"Sanıldığına göre, bu hâdisi ile Almanya, İspanyanın Akdeniz sahillerinin kat'i bir ablokaya tabi tutulmasını istiyecektir."

"DİPLOMSİ TAARRUZU."

Paris, 20 (A.A.) — Paris Midi gazetisinin Berlin muhabiri, Berlin gazeteleri ile Alman siyaseti mahafilinin kızılırmak artık müsamaha edilemeyecek olan tahriklerinden tekrar bahsetmek için "Leipzig,, in torpillenmesi meselesini ele almış olduklarını yazmaktadır. Ancak B. Von Neurath'ın Londraya gitmesinden evvel Almanlar tarafından yapılmakta olan geniş bir diplomasi taarruzu karşısında bulunduğumuz hakikate daha mülayim görülmektedir.

Muhabir, 16 haziranda neşredilmiş olan bir Alman tebliğinde Leipzig'in torpillenmiş olduğu haberinin tebliğ edilmiş bulunduğunu hatırlatmakta ve şu suali sormaktadır:

"15 haziranda Leipzig'e hakikaten torpil isabet etmiş kumandanın her şeyin yolunda olduğunu aynı akşam grafla bildirmesi nasıl mümkün olur?..."

ÇOCUKLARA CİNNET Mİ GELDİ?

Londra, 20 (A.A.) — Southampton civarında North - Stonehamdaki kampta bulunan 500 mülteci Bask çocuğu, radyoda Bilbaonun düştüğünü haber alır almaz başlamışlardır. Derhal araştırmalara başlanmış ve 350 çocuk hemen bulunmuştur. Sekiz ekip, sabaha kadar civardaki ormanlarda araştırmalar yapmışlardır. 150 çocuk hâlâ bu ormanlarda saklanmıştır.

Bu vak'aya şahid olan zat, şu beyanatta bulunmuştur:

"Bu çocuklar, Bilbao'nun sukutunu öğrenir öğrenmez, birdenbire kolektif cinnete tutulmuşlardır. Çocuklar, her gün, İspanya havadislerini son derece dikkatle dinlemekte idiler. Hassasiyetleri cidden fevkalâde bir dereceye çıkmış bulunuyordu."

Franco'nun veyahud Mussolininin isimlerini söylerseniz derhal boğazınıza atılacak bir vaziyet almaktadır. Bu çocuklardan bazılarında, çakı ve elmek bıçakları vardı..."

Kamp idarecileri, çocukların açlık neticesinde kampa döneceklerini tahmin etmektedir.

MADRITTE SUİKAST

Avila, 20 (A.A.) — Valansiyadan öğrenildiğine göre Madritte hükümet aleyhine bir suikast teşkilâtı meydana çıkarılmış ve birçok tevkifat yapılmıştır.

BİR HABER TEKZİB OLUNUYOR

Salamanka, 20 (A.A.) — İngiliz matbuatı, kadın ve çocuk nakleden bir vapurun, nasyonalistler tarafından batırıldığına dair Santarderden aldıkları bir haberi neşretmiştir. Bu haber yanıldır.

Nasyonalistler geçenlerde birkaç gemi müsadere etmişlerdir. Filhakika bunlarla içinde kadın ve çocuk taşıyan bir vapur da vardı. Fakat bu vapur batırılmamıştır. Kadın ve çocuklar nasyonalist makamat tarafından

Mussolini Kadınlara hitap etti

Roma, 20 (A.A.) — B. Mussolini, Venedik sarayının Balkonundan altmış bin kadar kadın-na hitaben aşağıdaki nutku söylemiştir:

"Aile ocağının muhafızları olmalısınız, çok ve kuvvetli olmalısınız, arzu etmekte olduğumuz çocuklarınıza ilk intibaları vermeli-siniz, onlara Roma faşist terbiyesi verecek misiniz?,"

Genç kızlardan, faşist kadınlardan, kız talebeden ve köylü kadınlardan mürekkep dört gruba ayrılmış olan kütlenin alkışları arasında kuvvetli bir "evet,, nidası yükselmiştir. Bu sırada kadınlar mendillerini sallamak suretile tezahüratta bulunuyorlardı.

Fransız Başvekili çekilmeğe mi hazırlanıyor?

Paris, 20 (Hususi) — Gazeteler, fevkalâde salâhiyet kanunu etrafında yapılan parlamento mücahadesinden bahseden Figaro diyor ki:

"Blum, çekilmesini hazırlamak tadır. Kendisi gayet iyi parlamento manavracısı, aynı zamanda da bundan daha iyi sosyalist olduğundan, sola kaymak için mücadele sahasını kendisi intihap etmiş ve bu suretle kendisini bugün sermaye kuvvetinin kurbanı vaziyetinde göstermeğe kalkmıştır."

Elçilerimiz

Prağ elçimiz Bay Yakup Kadri evvelki gün Prağa gitmiştir; Atina elçimiz Bay Ruşen Eşrefin cumartesi günü izinli olarak şehrimize gelerek Ankara'ya gideceği haber alınmıştır.

Adliye Vekili

Birkaç gündür şehrimizde bulunan Adliye Vekili B. Şükrü Saraçoğlu hafta sonunda Ankara'ya dönecektir.

fevkalâde hüsnü muamele görmekte-dir.

BAYRAM YAPIYORLAR

Salamanka, 20 (A.A.) — Bilbaonun elde edildiğinin ilânından beri, Burgos bayram günleri yaşamaktadır. Sivil ve ruhani makamat önünde muazzam bir geçit resmi yapılmış ve bu geçit resmine elli bin kişiden fazla kinse iştirak etmiştir. General Franco ve yeni İspanya şiddetle alkışlanmıştı.

Salamankada da muazzam tezahürat tertib olunmuştur. General Franco'nun, general Mola'nın, Almanyanın ve İtalyanın şerefine yaşasın nidaları arasında, alay başkumandanlık sarayına kadar gelerek orada dağılmıştır.

İLERİ HAREKET DEVAM EDİYOR

Snt - Jean - de - Luz, 20 (A.A.) — Asilerin ileri hareketi, Bilbaonun ötesinde Alonfosteğu ye doğru devam etmektedir. Bask kuvvetleri, Bilbaonun şimal garbisinde Baracaldo, Zorroza ve Zababidanın garbisindeki dağılık arazide müdafaa istihkâmı vücuda getirmişlerdir.

HÜKÜMETÇİLERİN İLERİ HAREKETLERİ

Madrid, 20 (A.A.) — Davasınm muhabiri bildiriyor:

Şimalde ve Madrid cephesinde tekrar faaliyet başlamıştır. Carabanchel cephesinde hükümet kitaları asiler için birer tarassut merkezi vazifesini gören bazı binaları tahrip ederek 400 kadar asiyi öldürmüş ve yaralamışlardır.

Cumhuriyetçiler ileri hareketlerine devam ederek asilerin civarda tesis ettikleri mevzilere taarruz etmişlerdir.

Sovyet tayyaresi San Francisco yolunda bir kaza mı atlattı?

Oklad 20 (A.A.) — Radyo istasyonunun bildirdiğine göre saat 6,20 de Sovyet tayyaresi kraliçe Charlotte adasının üstünde uçmakta idi.

Büyük Okyanus sahillerinden geçmeği tercih eden Sovyet tayyarelerinin bir San Francisco 1900 kilometrelik bir mesafede buldukları resmen teyyüd etmektedir.

Moskova 20 (A.A.) — Ant 25 tayyaresinden şu haber alınmıştır: Bugün Moskova saatle saat 7,20 de Kraliçe Charlotte adaları civarında Kanada sahillerini takip ediyoruz. Her şey yolundadır.

Oklad 20 (A.A.) — Saatle radyosu saat 7,25 de Sovyet tayyarelerinden bir haber almıştır. Tayyareciler şimdi Vanconver adasının şimal noktasından takriben elli mil garbinde bulunmaktadırlar.

San Fransisko 20 (A.A.) — Saat 8,02 de Sovyet tayyarelerinden bir telsiz almıştır. Bunda tayyarelerin mevkileri bildirilmiyor, yalnız uçmaya devam etmekte oldukları haber veriliyordu. Saat 8,53 de alman diğer bir telsizde tayyareciler, hava şartlarının Amerika istasyonları ta-

rafından neşredilmesini istiyorlardı. Tayyareciler, havanın fırtınalı ve karlı olduğunu bildirmişlerdir.

YANLIŞ BİR HABER

Vaşington 20 (A.A.) — Saatle radyo istasyonunun saat 12,05 de verdiği bir habere göre Sovyet tayyarecileri normal şekilde yola devam etmektedirler.

San Fransisko, 20 (A.A.) — Bir Kanada menbandan bildirildiğine göre, Sovyet tayyarecileri San Fransiskoya takriben 1800 kilometrelik bir mesafede kraliçe Charlotte adasında yere inmeğe mecbur olmuşlardır. Tayyarecilere bir şey olmamıştır.

Oakland, 20 (A.A.) — Sovyet konsolosu Havas ajansının muhabirine beyanatta bulunarak Sovyet tayyarecilerinin yere inmek mecburiyetinde kaldıkları hakkında bir Kanada mebandan verilen haberin doğru olmadığını söylemiştir. Bu yanlış Sovyet şifresinin doğru olarak açılmamasından ileri gelmiştir.

Amerikan tayyare bürosiyle Oakland tayyare meydanı temasa geçmişlerdir. Tayyare vaziyetini bildirmemiş ise de havada uçmakta idi.

Avusturya Macar siyaseti birleşemiyor

Bu vaziyet karşısında Avusturya Garp devletlerine dönmeğe çalışmakta

Belgrad, 20 (A.A.) — Avusturyanın dahili ve harici vaziyetine tahsis ettiği bir makalede Pravda gazetesi ezcümle şöyle yazmaktadır:

Avusturyanın vaziyeti ne taraftan bakılırsa bakılsun kolay değildir. Avusturyanın uzun seneler Almanya ve İtalya ile teşrikimesai olması küçükk devletlerin siyasi ve manevi istikdallerini muhafaza edebilmeleri için durmadan gayret sarfetmeleri lâzımgeldiğini bugün bir kere daha isbat etmektedir.

Kendi siyasetile Macaristanın siyaseti arasında bir müvazene temin edemeyen Avusturya Garp devletleri ile mevcut münasebetlerini değiştirmek mecburiyetinde kalmıştır. Hariciye nazırı Schmidt ile yakın mesai arkaşısı Şuşniç'in İngiltere ve Fransız ziyaretileri Avusturyanın Garp devletlerine dönmek için attığı ilk adımdır. Başvekil Şuşniç basiretkârane bir harici siyaset takip etmek suretile dahili vaziyetleri tahviye etmek ve bu suretle bütün karışık meseleleri halletmek kararını vermiştir.

Habsburglar meselesile Anschluss meselesini de Başvekil kendi kanaatine göre ve kuvvetli komsularının tesiri altında halmadan halletmeğe karar vermiştir.

KÜÇÜK ANLAŞMA TOPLANTISI

Belgrad, 20 (A.A.) — Paris muhabirinden aldığı malûmata istinaden Pravda gazetesi, Küçük İtilâf hükümet şeflerinin Tuna üzerindeki mülakatına dair neşredilen nihai tebliğin Fransız efkârı umumivesinde müsaid akisler bırakmış olduğunu kaydetmektedir.

Gazeteler bu hususta da uzun tefsirlerde bulunarak tebliğin Fransız diploması mahfellerinde memnuniyetle karşılandığını yazmakta ve bilhassa Küçük İtilâfın Milletler Cemiyetine sadık kaldığı ve cemiyeti kuvvetlenmesini istihdaf etmeyen nakta yapılacak herhangi bir değişikliğe müsaade etmeyeceği hakkındaki kısımların pek müsaad bir intiba bıraktığını kaydetmektedirler.

Bulgaristanda Yahudi evlerine bomba atılıyor

Sofya, 20 (Hususi) — Varnada bir yahudi evi ile bir yahudi bankasının kapıları önünde bombalar patlamıştır. Jak Menahem Pilosof namında yahudinin evinin ön kısmını bomba harap etmiştir. Avat Ahil namındaki yahudi bankasının önünde de aynı gece patlayan bir bomba, bütün Varna yahudilerini telâşa vermiştir.

Bulgar polisi, işin içinde kâdın parmağı olduğunu söylemekte ise de yahudiler buna inanmamaktadırlar.

Sovyetlerde müdafaa için istikraz

Moskova, 20 (A.A.) — Tass ajansı bildiriyor:

Sovyet Halk komiserleri meclisi maliye komiserliği, hükümetçe tasdik edilmeğe üzere Sovyetler Birliği müdafaaasının sağlamastrılması için bir istikraz kanunu lâyihası hazırlamaya memur etmiştir.

Yunanistan erazisi nekadaı nüfus bestilebili?

Yunan Başvekili Metaksas son günlerde memleket dahilinde seyahat ederken Epir kıtasında (Arta) da Yunanistanın ziraî istihlalât bakımından nüfusuna kâfi olup olmadığı meselesine temas etmiş ve şöyle demiştir:

— Yunanistanın erazisi (12) milyon nüfusu beslemeğe kâfidir. Elverir ki fennin icap ettiği vechile ziraat edilmiş olsun. Ben bu hususta kendi uhdeime düşen vazifeyi yapacağım...

Metaksas nutkunda Yunanistanın yalnız Pelopones kısmında bir zamanlar beş milyon nüfus yaşadığını hatırlatmıştır.

Sakarya köprüsü

Nafia Vekilimiz tarafından

Dün merasimle açıldı

Sapanca, 20 (A.A.) — Adapazarı, Cumhuriyet hükümetinin inşa ettirdiği olan Sakarya köprüsünün Ali Çetinkaya tarafından açılması müddetince çokun tezahürat arasında tesna bir gün yaşadı.

Daha sabah sekizde istasyonun lerce halkla dolu idi. Köprüünün açılış töreninde bulunmak üzere Belediye valisi, belediye reisi, Düzee ve Halkın İzzet ve Hürmeti Partisi heyetleri, İzmirli ve Halkevi heyetleri, umumî meclis ve belediye âzaları girmişlerdi.

Yayılan program mucibince Oskay, kaymakam İhsan, Parti ve Belediye başkanı, general Mürşel, general İbrahim ve sair erkân Ali Çetinkaya Arifiye istasyonundan karmışlardı.

Saat 9,45 de tren Adapazarı istasyonuna girdi. Bir bölük asker ve sivilcular selâm resmini ifa ettiler.

Bando muzıkanın sesi "yasa, yasa, geldin,, avazeleri arasında köprüye Ali Çetinkaya ile beraber gelen vekilimiz mebuslardan İbrahim Vekil, Ali Dikmen, Hasan Havri ve Vekil kâlet erkânından 35 kişi ile birlikte Ali Çetinkaya trenin önüne geçerek asker ve sporcuları teftiş eden halkın alkışları arasında belediye başkanına giderek bir parça istirahat ettirdi.

Nafia Vekili, Bolu valisinin Bolu demiryolu hakkındaki istif'atlarına cevapken pek yakında bu yolun da yapılacağını söyledi.

SAKARYA KÖPRÜSÜNDE

Bundan sonra köprüye giden Halk yolları doldurmuş misafirlerin alkışlıyordu. Köprüye gelindiği vakit Vekâlet köprü ve şoseler reisi general bir nutukla cumhuriyet hükümetinin yaptırdığı bu ve diğer köprüleri hatırlattı. Bundan sonra vali Oskay söylediği bir nutukta, Osmanlı imparatorluğunun 600 senede yapamadığı köprüyü cumhuriyet idaresinin yaptırdığını ve böyle muazzam bir seri kazandıran Ulu Öndere, İsmail Paşanın, Çetinkaya halkın şükranlarını sundu. Halkevi başkanında halk namına güzel bir nutuk söyledi.

ALİ ÇETİNKAYA'NIN SÖZLERİ

Bu nutuklardan sonra Çetinkaya alkışlar arasında kürsüye çıktı. Cumhuriyet hükümetinin yaptırdığı köprülerin adedinin Osmanlı devletinin yılda yaptırdığından fazla olduğunu belirtti. Ulu Önderin işaret rektifleriyle günde iki metre yapılması suretiyle bu işin de başarıldığını ve her gün bir hızla çalışıldığını söyleyerek yüksek Şef ve İnönüüne minnet ve şükranlarını sundu.

Nafia Vekili, bundan sonra, alkışlar arasında sözlerini bitirerek köprüünün kordelasını kesti ve ken leri köprüden geçerek hazırlanmış olan balon ye gitti.

Çetinkaya, orada köprüünün vatanına nezaret eden fen memuruna teşekkür izahatı ve çok menun kalarak memurunu tebrik ile kendisinin de memuruna gönülden mübaheretlik talisilini yapması için köprüünün ismine emir verdi ve bu suretle fen memuruna iltifat buyurdu.

Oradan şehre döndü ve mesiresine gidildi. Belediye başkanından 200 kişilik ziyafetten sonra Sakarya arasında bir gezinti yaparak tezahüratına iltifatta bulunan askerî alayı ziyaretle bir müddet da kaldıktan sonra istasyona geldi ve halkın alkışları arasında trene binerek hareket etti.

Dillinger ve çetesinin maceraları

Ya ölü, Ya diri

Gangster Vebası denilen bu çetenin kırıp dökücü maceralarını yakında Gazetemizde okuyunuz

Dünyayı Doluştım

Yazan: Titayna

- 17 -

Çeviren: Vir Gül

Cüzamlılar arasındayım. Yanımdan bir genç kız geçiyor: Neşeli ve sağlam bir kız. Fakat, sonradan öğreniyorum ki, Cüzam onun da sırtında görünmeğe başlamış

Siz görmeyin. Göreceğiniz manzaraya medeni bir insan tahammül edemez. Biz gireriz: İnci toplamak için hayatlarını tehlikeye atan balıkçılar gibiyizdir biz. Sizi oyalayacak bir şey bulmak için, her türlü fena şeylere, tehlikelere göğüs gereriz.

Güzel bir ova. Orada yükselen nebatlar göklere sevinç ve neşe haykırıyor. Ağaçların arasına gömülmüş küçük sevimli kulübeler. Evlerin arasında erkek, kadın ve çocukların gidip geldiği görülmüyor.

Cüzamlılar bunlar! Bir tanesinin yüzü kalmamış: Hastalık burnu dudakları, yanakları yemiştir. Kör kör yürüyor. Gözleri görmüyor: Gözler düşmüş. Şunun bir tek kolu kalmış. Yanındaki şurası burası sargı-

Yerli bir genç kız...

geliyor. Fakat, en nihayet yine gidip bu kulübelere ölmeğe mahkumdur. Oradaki insanlar, esasen, ölmüş olduklarını bilerek yaşıyorlar.

Cüzam esrarengiz bir şeydir: Henüz aslı esas bilinmiyor. Derinin ve etlerin çürümesi deniyor. Bu deri ve et çürümesi vücutte başka hiç bir uzva geçmiyor. Onun için, iç uzuvları kâmil çalınmış cüzamlı, yaşadığı müddetçe, derisinin ve etlerinin çürümesini görüyor.

Cüzam sarı midir? Evet, hem de çok sarı. Nasıl geçiyor? Onu bilmiyorlar.

Cüzam mikrobi insandan insana, şüphesiz, temasla geçiyor. Cüzamlıların çocuklarının da cüzama tutuldukları görülmektedir. Fakat, cüzamlı ana ve babadan doğan bir çocuk, doğar doğmaz yanlarından alındığı takdirde, bu hastalığa tutulmuyor. Lâkin, bu âfetin hışmına bütün soysop uğramış birçok aileler var.

Yerli biliyor, cüzamlıların kondukları yerlere yaslanmıyor bile. Yaklaşmamakta da hakkı var. İlim de öyle emretmektedir.

Bana: — Orofarr'ya mı gidiyorsun? dediler. Sakın elini bir şeye dokundurma ve oradan çıkar çıkmaz ayakta kalmanı çıkar at.

Zavalı cüzamlılar! Bir yabancı kadının kendilerini ziyarete geldiğini görünce seviniyorlar Fakat, — mütevazı insanlar —, uzakta duruyorlar. Fotoğraflarını bile almağa zor cesaret ediyorum.

Evvelâ sıkılğan, sonra biraz cesaret bularak, yanıma geliyorlar. Sevine sevine, yüzlerini fotoğraf makinemin objektifine veriyorlar.

Buldukları bu yerden denizi ve, akşamları otomobillerin geçtiği, yolu görüyorlar.

Artık yaşayan insan değil onlar. Bu çiçekli yer onların mezarı.

(Arkası var)

Köy işlerimiz

İç Bakanı Şükrü Kaya bütün valiliklere yeni bir emir gönderdi

Esaslı tedbirler alınıyor

İç İşler bakanı ve C. H. P. Genel Sekreteri B. Şükrü Kaya köy işleri hakkında valiliklere yeni bir emir göndermiştir. Bu emri ehemmiyetine binaen aynen yazıyoruz:

1 — Köy idareleri büro işlerinin pürüzsüz olması ne kadar lâzımsa, köye ve devlete her zaman hesap verecek bir halde muamelelerini noksansız ve hazır buludurmaları da o derece zaruri ve mecburidir.

İyi tanzim edilmiş ve muamelât düzgün yürüyen köylerde, köylünün, tam bir inan ve güven duyarak her işte köy idaresine candan yardımını esirgemediği, köyün bayındırlık ve gençliği için çalışıldığı ve bu suretle büyük işler başarıldığı her zaman görülmektedir.

2 — Maddî imkânlar nisbetinde köy işleri etrafında esaslı tetkikler yaptırılarak geçmiş yıllar durumunun müsbet ve madde madde not ettirilmesini, tayin edilecek kısa bir zamanda bunların büroya müteallik kısımlarının ıslâh ve ikmalini, programlı işlere taallük eden kısımlarının da iş takvimlerine göre yaptırılması ve takibatı, tazmin ve tecziyeyi mücip kısımlar üzerinde kanun icaplarının yapılmasını ve bütün işlerin düzeninde yürüyebilmesi için de gereken tedbirlerin alınmasını dilerim.

Valiyet mntakasında tetkif yapıldıkça tenkit edilen maddelerin ıslâh tarzları da gösterilerek köy idarelerine tebliğ suretile bunun faydalarının teşmilini ve varsa noksanların muayyen zamanda ıslâh ve ikmalinin tedbirlenmesini ve salâhiyetli memurlar köylere gittikçe tebligat

üzerine ne suretle çağrıldığını tetkik ve tesbit etmelerini çok faydalı buluyorum.

3 — Teftiş lâyhaları ile gündelik muhaberat, bu işte her kaza ve nahiyede aynı hız ve heyecan henüz tamam ve kâmil surette canlandırılmadığını ıslâh ve ikmal istenen işlerin çoğunun malî bir fedakârlık ihtiyarına bile lüzum kalmadan ve imce ile kısa bir zamanda yapılması mümkün olduğu halde gününde ve zamanında yapılmadığını ve bu yüzden lâyhaların aylarca cevapsız bırakıldığını, verilen cevapların da çok noksan ve tenkide karşılık olmayacak mahiyette olduğunu, kaza ve nahiyelerde mürakabe ve kontrol vazifelerinin hakkile yapılmadığını alâkasızlığı devam edenler ve yolsuz sarfiyatı görülenler hakkında 27, 41, 45 ve 46 maddeler gereğinin tatbik edilmediğini göstermektedir.

Köy idareleri, idare âmirinin daima sorgu ve mürakabesi karşısında kalmaz ve sık sık onun kuvvet ve hız verici işaretlerle karşılaşmazsa bütün alınmış tedbirlerin nazari kalmaktan ileri gidemeyeceği tabiidir.

Bunun içindir ki, bu iş üzerinde esaslı şekilde tedbirler alınmasını, ve metodlu surette takip ve mürakabeye tabi tutulmasını bir kere daha hatırlatmağa faydalı bulurum. Buna göre yaptırılacak araştırmalarla tesbit edilen vaziyet ve alınan tedbirler hakkında kısa bir raporla ağustos sonuna kadar bilgi verilmesini rica ederim..

Görüp düşündükçe

Eski "kiler,,lere doğru!

Yazan: S. Gezgin

Eski Türk evlerinin saadetini yıkılmaz bir hale koyan sebeplerden biri de, bence, zengin ve çok çeşnili kilerleriydi. "İki gönül bir olunca samanlık seyran olur..", derlerse, inanmayım. O seyran olan samanlık, iki günde tutuşur gider. Adam, yalnız gönülden ibaret bir varlık değildir. Saadet, iç ve dış varlıklarımızın arasındaki tatlı denklikten doğar. Bu denklığı, evdeki huzurdan başka yerlerde aramak neye yarar?

Aile arasında bazı küçük, ufak tefek hadiseler olur, ki ilk bakışta pek göze batmazlar. Fakat bunlar birike birike, bir bataklık gölü olarak saadeti boğar. Dün bir sofraya ekşiği, bugün kopuk bir düğme, yarın apansız gelen bir misafiri ağırlayamamak, ev idaresindeki bozgunu

bütün acılığ ile ortaya kor. Koca, karısına, fena fena bakar. Kadın bu bakışa öfkelenir.

Yalnız kaldıkları vakit, bilenmiş hınçlarla birbirlerine saldırlar. Me-seleleri ince eleyip sık dokursanız, dayanım evdeki düzensizliğe dayanmadığını görürsünüz.

Eğer bu küçük pürüzleri ortaya koyan eksiklikler, olmasaydı, kırgınlıklar birikerek, bir kavga mevzuunu beslemezlerdi. Kadının hayata karışması, evin düzenini bozdu. Hem bu bozgun yalnız vakitsizliğin, takatsizliğin, dışarda yıprayışın da mahsulü değildir. Kazanan kadın ev bütçesinde kabul ettiği "kazanc,, m yüz misli "hak,, istemeğe başladı. Yuva büsbütün ihmale, bakımsızlığa uğradı.

(Lütfen sayıyı çeviriniz).

Sağlık Servisimiz

Hususi doktorumuz Pazartesi günleri saat on beş buçuktan yirmiyeye kadar gazetemiz idarehanesinde, Cumartesi günleri de saat 14 ten 19 a kadar Lâleli Tayyare apartmanları lîdnet daire üç numarada daima okuyucularımıza yedi kupon mukabilinde kabul eder.

Aynı şekilde diğ doktorlarımız da okuyucularımızın emirlerine hazır bulunmaktadırlar. Diğ doktorumuz Fahrettin Dışmen Farmakopî İstiklâl caddesinde 127 numarada pazartesi günleri saat 14 ile 20 arasında bulunduğu gibi doktor Necatî Pak-ki de Karaköy Mahmudiye caddesi 1-2 numarada salı ve cuma günleri aynı saatlerde okuyucularımızın dışlerine bakacaklar ve ufak tedavilerini yapacaklardır.

Aynı zamanda Beşiktaş tramvay ca- desinde Erip apartmanında sünnetçi Emin Fidan muhtaç okuyucularımızın çocuk larını sünnet edecektir.

Ayrıca Aksaray Pertev Eczanesi yan-ında 352 numarada sünnetçi ve sıhhat memuru Nuri Egsiz KURUN doktorunun vereceği enfeksiyonları beherini yedi kupon mukabilinde ve abonelerimize en eh- veni şekilde çocuklarını sünnet amel- yelerini yapacaktır. İstisnalarını yazdığımız doktor, dişi ve sün- netçilere müracaat ederken KURUN'un hizmet kuponundan yedi tane götürmek lâzımdır.

KURUN

Hizmet kuponu

Bu kuponu gazete idaresine getirtiler
1 — Küçük ilanlarını parasız bastırılır
2 — Kurunun hekimlerine parasız hakiri-
3 — Hukuk ve mali müşavirlerine her
türü kanun yollarını parasız sorup öğrenir.

Radyo Müsabaka Kuponu

- 110 -

İsim:

Adres:

Dersim meselesi nedir? : 4

Elâzizde sinema seyreden Dersimli sergerde: Seyid Rıza

Seyid Rızanın avenesî: Ortada Seyid Rızanın oğlu Şeyh Hasan, sağda Rehâşanın oğlu Ali Haydar ağa...

General Abdullah bu babaca sözleri söylemekle kalmıyordu, dediğimiz gibi hem Tunceli ahalisinin gelişmelerini kolaylaştırmak, hem de yoldan, mektepten, karakoldan, diğer umumî tesisattan mahrum olan bu vatan parçasını imar etmek için inşaat işlerine girişmişti. Yapılan yollar, mektepler, kızlalar ve saire için para ile işçiler aramaya başlanmıştı. General Abdullah işsiz olan halkı inşaat yerlerine gönderiyor, buralarda gündelikçe çalışmalarını temin ediyordu. İş arayanlar kaza merkezine geliyorlar, nüfus defterine isimlerini kaydediyorlar, ellerine birer nüfus cüzdanı alıyorlar, sonra şimendifer hatlarında, yahud yollarda çalışmak için inşaat yerlerine gönderiliyorlardı. Bu suretle işsizlikten dolayı soygunculuk yapmağa da hacet kalmıyordu.

Dördüncü umumî müfettişin aldığı bu tedbirler ilk zamanlarda halk tarafından büyük bir memnuniyetle karşılanmıştı. Bunun maddî delili de o zamana kadar adları eşkiya olarak çıkmış olan birçok adamların kendi kendilerine gelerek hükûmete dehalet etmeleri idi. Her tarafta soygunculuk, çapulculuk, adam öldürme vak'aları birdenbire kesilmişti. Mesele bir sene evvel yalnız komşu vilâyet olan Erzincanda Dersimliler tarafından yapılmış elli beş vilâyetin vukufatından sonra bir tek vukuat kaydolunmamıştı. Malatyada, Çapakçurda, diğer komşu vilâyetlerde hep aynı sükûn vaziyeti görülüyordu.

İlk sene içinde silâhlarla gelerek hükûmete dehalet edenlerin sayısı yedi yüz kişiyi bulmuştu. Herkes vilâyetin her tarafında artık silâhsız olarak geziyordu. Arasına umumî müfettiş ve vali General Abdullah haber vermeksizin vilâyetin muhtelif yerlerini teftişe gidiyor, yollarda herkesin silâhsız olarak gezdiğini görüyordu, en nihayet (Seyid Rıza) da gelmiş, devletin kanunlarına her suretle muti olduğuna dair söz vermişti.

General Abdullah Seyid Rızanın

Dün sevinerek öğrendim, ki, memlekette Türk evlerimin eski kilerlerini yeniden canlandırma yolunda emekler harcanmış.

Gözümde çocukluğumun hatıraları uyandı. İç kuru yemiş, bahar, şurup kokularıyla dolu "ince kiler", lerini andım. Onların yanı başlarında yağ, peynir, turşu, fıçılar, piring, kazeveleri, un çuvalları, erişte, marmarın kapları, sucuk kangalları ile tıklım tıklım kaba kilerleri düşündüm.

Böyle kilerlere dayanan evlerde kuş sütünden başka her şey en kısa bir zamanda hazırlanırdı. Geç saatlerde, umulmadık vakitlerde ansızın bastran misafirler, bugünkü gibi adamın alınmış gamla buruşturmuş, çatların altına neşe güneşi gibi doğarlar, yüzleri sevinç aydınlıklar ile kaplılardı.

Memlekette o eski saadet vasıtalarını, bir asrîlik cereyanı haline sokalım. Bu cereyanı, bizi şen ve mesut bir yaşayışa kavuşturacaktır.

bu müracaatını memnuniyetle kabul etmiş, kendisine iltifat göstermiş, yanına adam katarak (Elâziz) i gezdirmiş, burada kurulmuş olan sinemayı göstermişti.

(Seyid Rıza) şehri gezip gördükten sonra umumî müfettişin:

— Elâziz nasıl olmuş?..

Sualine karşılık:

— Çok güzel olmuş. Cennet kadar güzel olmuş!..

Demek suretile ihtisaslarını hülâsa etmişti. Bu arada sinemada gördüğü silâh atıcı Amerikalı yıldızın hakikaten yaşamakta olan bir insan olup olmadığını sormuş:

— Evet, yaşayan insandır. Silâh atmakta mahirdir!..

Diye cevap almca:

— Ne yazık! Şimdi genç olmalı idim. Eğer genç olsaydım bütün varımı, çoğumu feda eder, bu kadını alırdım!..

Demişti. (Seyid Rıza) bu türlü hal ve hareketle hüsnüniyetini gösteriyordu. Hükûmete dehalet etmekle bundan sonra devletin kanunlarına itaat ederek yaşayacağı hissini veriyordu.

Hakikaten Seyid Rızanın Elâzize gelerek General Abdullahı ziyaret etmesi Dersim mıntakasında hükûmetçe başlanmış olan islahat programının muvaffakiyetini gösteren en kuvvetli bir delil diye telâkki edilebilirdi. Şu itibarla ki Seyid Rıza körikörüne şeyhlerin ve derebeylerinin arkasından gitmeği itiyad eden Dersimlilerin tâ imparatorluk devrinden beri şahsına tapındıkları bir adam olarak tanınmıştır.

Seyid Rıza Karaballı, Abbas, Ferhad, Laçın Uşağı, Kırgav gibi Dersim aşiretlerinin başı sayılır. Dersimin bel

li başlı aşiret reisleri tamamen cahil oldukları halde Seyid Rıza bir dereceye kadar tahsil görmüştür. Bu cihetle ikinci derecede olan diğer reisler arasında da nüfus kazanmıştır.

Kendilerine mahsus din ve mezheb telâkkileri olan cahil Dersimliler nazarımda Seyid Rızanın manevî rütbe sahibi sayılması da bu nüfuzun artmasına sebep olmuştur.

Nihayet Seyid Rızanın Dersim muhitinde büyük bir kuvvet ve nüfus kazanmasının bir sebebi de umumî harpte Ruslara karşı kendilerine askerî bir vazife verilmiş olmasıdır.

Filhakika Büyük harp senelerinde Rus Cephesine karşı Dersimliler başlarında Seyid Rıza ile diğer bir takım aşiret reisleri olduğu halde çalışmışlardır. Fakat bu çalışmaların memleket hesabına olmaktan ziyade kendi menfaatlerine olduğu sonradan anlaşılmıştır. Zira Seyid Rıza ile arkadaşları Büyük harpte Ruslara karşı kullanılmak üzere Osmanlı ordusundan aldıkları silâhları ve cephaneleri Dersimin sarp dağlarına taşınmışlar. Bu dağların arasındaki inlerini bir nevi silâh deposu haline getirmişlerdir. Bu silâhları Dersimlilerin ellerinden almak mümkün olmamıştır. Harici düşmana karşı memleketi müdafaa için kendilerine verilmiş olan bu silâhlar sulhtan sonra fırsat buldukça civar vilâyetlerin namuslu halkını soyarak, muhafaza kuvvetlerine karşı mukavemet âleti yapılmak suretile kullanılmaya başlanmıştır.

Mes'ut olmak istiyorsanız

Nişanlımızın iyi bir aile erkeği, iyi bir baba olup olmayacağı anlamak istiyorsanız, kendisine aşağıdaki sualleri sorun. Hepsine "evet," cevabı veriyorsa evlenmekte tereddüd etmeyin:

1 — Çocuk doğmadan evvel seninle az meşgul olmama razı mısın?
2 — Uykunun tedirgin olmasına kızmıyacak mısın?

3 — Sokağa esekisi kadar çıkmıyacakmısın. Kızmazsın değil mi?

4 — Çocukla senin hoşuna gidecek oyunlar değil, çocuğun hoşuna gidecek oyunları oynamaya kabul ediyormusun?

5 — Sokağa eskisi kadar çıkmıyaçaklar mı göre tanzime razı mısın?

6 — Çocukların terbiyesi için, kendi fikirlerinden ve prensiplerinden vazgeçebilecek misin?

7 — Çocukları kendi hiddetine kapılmadan cezalandırmasın bilir misin?

Ne var, ne yok?

Canavarlar hâlâ yaşıyorlar mı?

Eskiden Afrikaya, "Esrarengiz kirta," adı verilirken, bu ünvan şimdi cenubi Afrikaya veriliyor. Hakikatte, bütün Afrika birkaç yeri müstesna olmak üzere keşfedilmiştir.

Fakat bugün cenubi Afrikada öyle keşfedilmemiş yerler vardır ki Britanya adalarından büyüktür. Ve tamamen meçhul yerlerdir.

Bunlardan biri, Brezilvanın göbeğinde Goyaz mıntakasıdır. Goyaz, bütün Fransadan daha büyüktür. Ve bu yer hakkında inanılmıyacak derecede garib bir canavar hikâyesi söylenmektedir:

Altın arayıcılar, Aragovala nehri kenarında çalışırken, bâkir ormanların içerisinde gelen müthiş kürekmele karşılarında ürkmüşlerdir.

Bundan sonra sığırların öldüğü ve bütün hayvanların dillerinin kökünden koparıldığı görülmüştür.

Bir gün iki altın arayıcı nehir kenarındaki yumuşak kum içerisinde bir insanınkine benzeyen, fakat pek büyük ayak izleri görmüş, ve öldüğü zaman bunların her birinin 50 santim boyunda olduğunu hayretle müşahade etmişlerdir.

Böyle bir insan veya canavarın bulunup ne kadar olacağını tahmin edebilirsiniz.

Bu bir insan mıdır, yoksa bir maymun mudur?

Yeni dünyada, maymunlar vardır. Maya şehirlerini gezen Gram isimli bir Amerikalı seyyah Yukatan ormanları içinde buna benzer bir canavarın bir insanı öldürdüğünden bahsediyor.

Tesadüfi olarak, aynı zamanda Hindistanın Bengale havalisinde bir canavarın daha görüldüğü hava fişi de gelmiştir. Bu mahlûku ilk defa bir inek çobanı görmüş ve birkaç gün sonra korkudan ölmüştür. Canavar denen mahlûk, orman içinde dere kenarında muazzam bir kule halinde yükseliyordu.

Ondan sonra 15 santim derinliğine girmiş, 50 santimetre uzunluğunda ayak izlerinden 70 tane o civrada tesbit edilmiştir.

Üç gün sonra, aynı canavar Kalkütaya yakın bir yerde demiryolu civarında âdeti danseder bir halde görülmüştür.

Ebu Ali Sîna Hikâyesi

Minderinin altına gizlice konmuş bir cığalkâğıdının kalınlığını farkeden bir mektep çocuğu: Bu Ebu Ali Sînadır!

Şarktan Garbe bir seyahat:

Ebu Ali Sîna Mağrip'teki mağarada ne buldular?

Ziyaettin Seyid Yahya adlı bir zâtin 1039 da İbni Sina üzerine büyük bir hikâye yazdığından bahsetmiştik; bugün de hikâyenin kendisine geliyoruz:

Larende kadısı, "Raviyan-ı şeker-götür ve nakilân-ı hikmet-âsâr bu tarz ile hikâyet ve bu şekil ile rivayet ederler ki...." diye giriştiği hikâyesinde İbni Smanın hayatı hakkında bazı malûmat vardır ki şimdiye kadar bilinenlere hem yakın sayılabilir, hem uzak. Bugünkü törende söylenecek sözler, tarih kurumunun hazırladığı kitab, bunlara ne dereceye kadar iltifat etmiştir, bilmeyiz; fakat biz İbni Sina gibi bir dâhinin halk arasında nasıl tabib üstünde bir varlık gibi tanıtılmış olduğunu anlatacak olan bu kısım da tabii Türkçemize tercüme ederek nakledeceğiz.

Hikâye muharririne göre Peygamberin hicretinden 373 yıl geçtikten sonra (bizim tarihlerimiz 370 yazar) Buharanın Şeci adlı köyünde ana baba birer iki çocuk doğmuştu. İkizdiler. Birine Ebû Ali Sina, ötekine Ebül-Haris adı verildi. Hattâ bu uğurlu çocuğun doğumuna, tahsiline, ölümüne farsça bir "kıta," ile tarih söylemişlerdir.

Doğduğu köyün adı (Şeci) dir. (Şeci) hem köyün adı, hem doğum tarihidir. Muharrir bu tarihin 373 olduğunu kaydediyor. Halbuki cesur, yürekli demek olan kelime Ebeced hesabı 373 olmaz, 383 olur: 373 da kalmak için (i) fazladır. Kelime (Şec) şeklinde olmak icabeder ki bunun da lügatta yeri yoktur. Bundan, muharririn, 373 tarihini elde etmek için böyle bir kelime uydurduğuna hükümlenabilir; ancak (373) e uygun bir kelime aramakta ısrar edince de bugünkü tarihlerin (370) ini üç yıl sonraya alımda bir bildiği var diyebiliriz. Kamusalâma göre İbni Sina'nın doğduğu köy Hormisen'dir. Brusalı Tahir Hortamış gibi bir kelime kaydeder.

Bizim hikâyecimiz Ebû Ali Sina'nın tahsili için de Buharayı tarih gösterir: (Buhara, ismi kariye, ve hem tahsili ilme tarihtir: elli dört yılda tekmiyle eylemiş der. Der ama (Buhara) nın 54 yıllık bir tahsil müddetine nasıl yıllık olduğunu anlamak kabildir.

İbni Sina'nın ölüm tarihi bu hikâyede 454 görülmektedir. Bibliyografya müdevver tarih bunu 428 olarak kaydediyor. Seyid Yahyanın bu rakamı

da 58 de öldürmek değil, (81) e karmak için ihtiyar ettiğine mi bilmediğiz? Bundan başka tarihle Hemedanda veya Hemedan yoluna öldüğünü söylemelerine karşı İbni Seyid Yahya kendisini Semerkant ölmüş diye gösterir ve daha ileri derek Semerkant kelimesi (Hemami vilâyettir, hem mevte tarihindedir. Filvaki Ebeced hesabı Semerkant) 454 rakamını bildirmekteydi.

Yukarıki malûmatı verdikten sonra Seyid Yahya hikâyesine geçiyor devam ediyor:

"... Hasılı, bu iki ikiz kardeş, öder yaşma axak bastıkları zaman caya verildi.

Eb-ül-Haris, biraz durgun, gidikli idi, ama Ebû Ali öyle meşre açık, yıldızı yüksek, anlayışı çabuk, varışı tez, karakteri üstün, gönüllü, rah, yüzü güzel, tabiatı nazik, hu iyi bir çocuktur. Meclislerde, mahallerde o çocuk zamanın ihtiyarları kışkandırır, dünyanın hekimleri gayrete getirirdi. O kadar keskin şünceli idi ki bir kılı kırk yararı. Bir çocukken Eflâtun denilse yerideydi. Hattâ derler ki okumaya ve didi mektep çocukları bir gün Ebû Ali Sina'nın zekâsı üzerinde bir bal tutuşurlar ve imtihan için kendilerden oturdugu postun altına tabak kâğıd döşerler. Ebû Ali Sina gelip de yerine oturunca şaşkınlık göstermeye, gözlerini bir mektebinde vanma, bir indirip tabanma hakını başlar, öyle düşünceye dalar.

Kendisinin bu halini görünenler:

— Niye böyle düşüncelisin? Neden bir ağı, bir yukarı bakıp duruyorsun? derler.

— Bilmem, acaba mektebin tabanını biraz aşağıya mı düştü? Yoksa mini mi biraz yukarı, kalktı? Her birincisi değildir; cevabını verir.

İşte Ebû Ali Sina, daha dört yaşında bir çocuk, feraseti, kuvveti minderinin altına habersizce bir baka ince kâğıd konulduğunu farkeder!

Bu akıl ve zekâ ile, Ebû Ali Sina ilim tahsili üzerine düşer; yaşı 12 vardığı zaman ilimlerin çoğunu edip çeşitli fenlerden ders vermeye başlar. Hattâ derler ki her sabah dersini yapıp hem verdikten sonra çocukların oyununa karışırdı. Kenan talebesinin bazıları bunu sormaya cesaret ederler; (Bu kadar fazlî mal ve akilla marifet dolu iken genç cahil çocuklarla oyuna heves yer değil midir? derler. O da:

— Yaşım herhalde bir hüküm vadedir. Çocukluk âleminin hükmü yoktur. Bunun hilâfı hikmete uymaz. Yaşım hikmeti verilmeğe gerektir.

İşte bu gidikle yıllar geçer, zamanın Eflâtunu olur. Buhara diyarının onuna bahse girişebilecek kimse bulunmaz olur; nihayet ister ki başbasa dünyayı dolaşsın ve dünya marifetini elde edip mertebesini tamamınsın. Kazancını arttırsın.

Derviş meşreb kardeşile seval başlarlar ve her diyarın akıllılarını âlimlerle konuştular, peygamberlerle merkadlerini, evliyanın mezarlarını ve birçok memleketleri ziyaret ettiler. En son Mağrip diyarının en haddinde bir şehre vardılar. İki orada kaldırmıya karar (hikâye muharririnin Ebû Ali Sina'yı Şarktan Garbe getirisine dikkat etmelidir) verdiler. Bir gün şehrin sokaklarında gezinirken çarşıyı pazarı seyredereklerken gördüler ki bir tellâl çıkmış, yer yer başıyor.

İşte bu tellâlin çağırısı İbni Sina ile kardeşini nasıl bir kemal âlemine götürüyor? Nereye, nasıl diyorlar? Ne oluyorlar?

Bugün ölü zannedilen Sina'nın bugünde Semerkante yaşamının rımrı buluyor? Bunu yarım okuyacağımız.

Hepimizin Sevdiği Meşhur Fransız Sinema Yıldızı

Güzel Danyel Daryo ile bir saat

En sevdiği film Mayerling Faciası Yıldızın İstanbul'da da bir film çevirmek tasavvuru var

Danyel Daryo, KURUN muhabirinin bütün kadınların perestişkârı "Çarls Boyer ile bir film çevirmediğini düşünüyor musunuz?," sualine şu cevabı vermiştir: "Çarls Boyer'le film çevirmek hakikaten zevklidir,,

Paristen hususî muhabirimiz yazıyor:

Porte de Clignancourt civarında, Pariste nadir tesadüf edilen dar sokaklardan biri olan Cyrano - de - Bergerac'ta Studio Doroyne'in hayalimizde yaşadığımız stüdyolarla mukayese bile edilemeyecek asırlık bir bina olduğunu tahmin edebiliriz. Üzerinde "artistlere mahsus," yazılı kapıdan içeri giriyor, kocaman kırık kapıcıya kartımı verip bunu Henri Decoin'a, yani Danielle Darrieux'nün kocası ve bugün bu binada bir sahnesinin çevrilmesinde hazır bulunacağım "Abus de Confiance," filminin metteur en siene'ine vermesini söylüyorum. Biraz beklememi işaret ediyor ve o sırada aydınlanan "Sükût!," levhasını gösteriyor. Levhadaki ışık sönmüş asansöre atlıyor ve daha ikinci kata varmadan ışık tekrar yanınca asansör de kendiliğinden duruyor. "Sükût," emri verilince stüdyo içinde en ufak bir gürültüye, hattâ kuvvetli bir nefes alışa bile müsaade yoktur. Işık sönmüş, asansör kayboluyor. Kapının önünde iki Bay ve iki de Bayan var. Belki onlar da gazetecilerdir, diye düşünürken Bayanlardan birinin yanındakine Türkçe olarak saati sorduğunu işitemiyim mi? Gerçi Pariste türklere tesadüf etmek nadir fevkalâdelerden değildir. Fakat bugün burada başka birkaç vatandaşla karşılaşacağım aklıma gelmezdi. Bayanın biri saatini evde unutmuş, ötekisinininki ise durmuş. Bir stüdyo ziyaretine gitmeği evelden kararlaştırdımca yalnızca bu mevzuu düşünmekten saati kurmak bile aklı gelmezse bizim İstanbullu Bayanlar için bu hal hiç de şüphesiz değil, diye düşünüyorum ve tanışmak fırsatını kaçırmamak için Türkçe olarak saatin üçü beş geçtiğini söylemek bahanesiyle kendimi tanıtıyorum. Daha muhabirimizin başlangıcında anladım ki bir stüdyo gezmek için duyulan merak ve heyecan yüzünden saati kurmayı bile unutmuşum. Bu sayın bayanlara kabili tatbik değildir. Çünkü İstanbul'un en tanınmış film stüdyolarının ve sinema salonlarının sahiplerinden olan Bayan ve Bayanlar F. I. ve yakın dostları için bu mevzunun hiçbir meşgul tarafı kalmamıştır. Aylardanberi Fransa ve İngilterenin en büyük stüdyolarını gezmişlermiş ve birkaç gün sonra da güzel Türkiye'ye gelecek mevsim için en güzel filmleri kendi sinemaları namına angaje ettikten sonra avdet edeceklermiş.

Nihayet müsaade çıkıyor ve daracık merdivenlerden hep birlikte üçüncü kata tırmanıyoruz. Bizi Danielle Darrieux'nün kocası karşıyor. Geniş stüdyo salonunun karmakarışık vaziyeti ilk bakışta göze çarpıyor. Salonun ortasında tahta ve mukavadan yapılmış bir heykeltraş atelyesi, duvarlar eski Roma heykellerinin kopyeleri ile dolu, tavan boşluğu irili ufaklı projektörlerle kapalı tavansız mukavva odanın cam kapısından içeri girerken tam karşıda gözümü çarpan şey "La victoire de Samathrase" in brozdan muvaffakryetli bir taklidi oldu. Odanın (1) ortasındaki yazı masasında Charles Vanel oturmuş, büyük bir sabırla yüzüne makyaj yapanların işlerini bitirmelerini bekliyor. Operatör, makinesi için en müsait yerini tayin etmekle meşgul. Danielle Darrieux, Sezar heykelinin yanındaki küçük masanın önünde genç bir kadının tuttuğu ufak aynaya bakarak, kendi makyajını bizzat tamamlıyor. Kendisine doğru ilerlediğimizi görünce nazik bir tebessümle ayağa kalkıyor ve mihmandarımız bizleri birer birer tahtıktık kendisine çok yakışan zarif bir tebessümle ellerimizi sıkıyor:

— Mösyo Naci, jurnalist Parise geldiğindenberi muhtelif vesilelerle birçok film yıldızı

larını yakından görmek fırsatını bulmuşum. Ve hemen hepsi de beni sukutu hayale uğratmışlardı. Danielle Darrieux'ye ise bu sukutu hayale evelden hazırlanarak gelmişim, duyduğum his sukutu hayal değil hayret oldu: Danielle Darrieux'da kamera sadece mevcut hakiki bir güzelliği tesbite yarıyor, ona bir şey ilâve etmediği gibi belki aslından bile kaybettiriyor. Filmlerindeki kadar ve belki filmlerindekinden de güzel ve sevimli yıldız yirmi yaşında olduğu halde ancak on yedisine yeni girmiş gibi görünüyor. Filmde görüleceği siyah ipek elbisesinin üstüne istirahat zamanında geçirdiği pembe kimono kendi sine çok yakışıyor:

— Yakında Amerikaya hareket edeceğinizi ve acele etmem sizi görevilmek fırsatını elde edebilmem için yıllarca beklemem lâzımgeldiğini öğrenince evelden haber vermeğe vakit bulmadan bugün sizi rahatsız etmeğe mecbur oldum, diyorum.

— Evet, diye gülümsüyor, yakında Amerikaya gidiyorum, fakat zannettiğiniz veya işittiğiniz gibi uzun müddet kalmak üzere değil.

Amerikada çevireceği film hakkında düşündüklerini öğrenmek istiyorum, yalnız dudaklarında değil, sarıya yakın mavi gözlerinde de hissedilen candan bir tebessümle elimde not tutmak için hazırladığım kâğıt ve kaleme bakarak:

— Gazete için yapacağınız mü-lâkat için kocamla konuşmalısınız, diyor. Ben gazetecilerin suallerine hiçbir zaman cevap vermem, kocamın bütün sözlerini benim cevaplarım olarak yazabilirsiniz. Çok nazlı ve neş'eli tavırlarla itiraz edişindeki kat'ilik karşısında ısrardan vazgeçip, kendisinden Türkiyedeki hayranları için imzalı bir fotoğraf istiyorum.

— Siz Türk müsünüz? diyor. O, güzel İstanbulunuzu görmek be-

nim en büyük arzumdur. Bana oranın adeta yeryüzünde bir cennet olduğunu söylemişlerdi, hakikaten bu şehir dillerde dolaştığı kadar güzel mi?

Bayan I. aylardanberi içini yakın güzel İstanbulumuzun hasreti ile benden evvel atılıyor:

— Kendi şehrim hakkında bu lisanı kullanmam bilmem doğru mu? Fakat emin olunuz ki İstanbulumuzun güzelliği hakkında ne söylense azdır. Artık Danielle Darrieux, meşhur film yıldızı değil, konservatuvarda viyolonsel çalışan hulya dolu bakışlı genç kızdır. Biraz evvel söylediklerini unutmuş görünerek evvelâ İstanbul'dan bahsediyor, filmlerinin Türkiyede kazandığı rağbet hakkında verdiğim izahatı neş'e ile dinliyor ve bütün suallerime cevap yetiştirmekten çekinmiyor:

— Senede iki film çeviriyorum. Amerikaya orada beş sene kalmak üzere gideceğim hakkındaki rivayetler asılsızdır. Beş sene Fransa'dan uzak kalmak istemem. Daha evvel İngiltereye gitmeği düşünüyorum. Üç aydanberi ingilizce öğrenmeğe çalışıyorum, fakat bu lisan hakikaten pek güç!.. Bilhassa Fransada ingilizce öğrenmek benim için adeta imkânsız gibi geliyor ve bunun için İngiltereye gitmeyi düşünüyorum.

— Yeni filmdeki arkadaşlarınız kimler olacak?

— Charles Vanel, Valentine Tessier, Pierre Mingond... Meteor en siene de kocam.

— Charles Boyer ile yeni bir film çevirmeyi düşünüyor musunuz?

Güzel gözleri uzaklara dalıyor. Sigarasından iki derin nefes çekiyor. Danielle Darrieux sigara içişindeki cazibeyi hemen bütün hayranları takdir ederler sanırım. Daldığı hayal âleminde adeta kendini zorlayarak uzaklaşmağa çalışıyor:

— Ah Charles Boyer ile film çevirmek hakikaten zevklidir. Fakat ne yazık ki o şimdi Amerikada.. Buna imkân yok!

— Şimdiye kadar çevirdiğiniz filmler içinde en beğendiğiniz filmler hangisidir?

— Mayerling. Düşünmeden verdiği bu cevabı mütekip gözleri rejisörün manalı bir bakışla karşılaşıncı, adeta yanlış yaptığını anlıyor ve hatasını düzeltmeğe çalışan bir mektepli kız tavrı ile, alelâcele ilâve ediyor:

— Fakat çevirmekte olduğum filmin hepsinden muvaffakryetli olacağına eminim.

Ve kendini topluyor:

— Evet, diyor, İstanbulunuzun cennet olduğuna inanırım. Fakat bütün Türklerin melek olduklarına beni kolaylıkla inandıramıyacaksınız Zira gazetecilerle hiçbir şey konuşmamağa karar verdiğim halde demindenberi bütün suallerinize cevap vermeğe beni mecbur ettiniz. İstanbulunuz meleksiz bir cennet olmasın?

— Siz gelince hakiki bir cennet olmak için bu yegâne eksik de ortadan kalkacak, diye verdiğim cevap karşısında çocuk yüzüne çok yakışan bir hakkaha tufanını bizzat esirgemiyor.

Rejisör, senarist ve tayyareci olan kocası Henri Decoin, projektörlere karşı gözlerini muhafaza için kullandığı koyu siyah gözlükleri biran için çıkararak karısına hazırlanmasını işaret ediyor. Genç artist, makyajını tamamlamak için yanından ayrılmadan evvel Türk okuyularına sempatisini bildirmek arzusu ile bir fotoğrafını imzalamayı ihmal etmiyor.

Stüdyo içindeki, faaliyet şimdiki büsbütün canlandı. Biraz evvel Charles Vanel'in oturduğu masanın üzerine, dekorun yukarısında her tarafa yerleştirilmiş muhtelif boy ve kuvvette bir düzineye yakın projektörün her biri ayrı ayrı

ziyalarını birer defa yollayıp sö-nüyolar ve metteur en siene'le operatör her defasında notlar alıyor. Zaten Paris günlerdenberi şiddetli bir sıcak dalgası içinde insanı nefes almaktan alıkoyan bir haldedir. Bir de buna projektörlerin cehennemi hararetini ilâve ediniz.

Artistler sık sık yüzlerindeki makyajı tazelemek mecburiyetinde kalıyorlar.

Nihayet her şey tamam. Rejisör sesleniyor:

— 55 numaralı projektör benim üzerime, 58 masaya... ilh.

Evvellâ ses provası! Tam bir sükûnet lâzımmış! "Nefeslerini ze bile dikkat ediniz," diyorlar. Charles Vanel yazıhanesinin başında konuşarak, evvellâ onun dudukları ile ses alıcı mikrofon arasındaki mesafe şerit metre ile ölçülüyor. Sonra Danielle Darrieux'nün cevap vereceği yer tesbit ediyor ve aynı ameliye tekrar ediyor ve mikrofon bu ölçülerin içine çap ettiği yere yerleştiriliyor.

Yarım dakika bile sürmeyen ufak bir sahne:

Charles Vanel; üzerinde dar madağmık kâğıtlar, bir bronz melek heykeli ve bir de abajorun bulunduğu yazı masasına kurulu, Piyer Mingan elleri masaya dayalı, gözleri kapıda.

— Silence!..

Bir işçi, elindeki siyah levhayı kameranın önüne yaklaştırıyor ve mikrofonu doğru levhadaki yazıyı yüksek sesle tekrarlıyor:

— Abus de confiance. 150 inci sahne, birinci almış!

Rejisör sesleniyor:

— Motör?

Keskin bir düdük sesi "hazır,, cevabını veriyor.

— Projektör 55, 47, 18...

Aynı düdük sesi! ve projektörler faaliyete geçer geçmez film çevirmeğe başlanıyor.. "Şimdi bir öksürsek ne olacak?," diye düşünüyör, boğazımı bir şeyin gıcıkla-dığını hissediyor, cehennemi sıcaktan yüzüme hücum eden terleri silmek için elimi mendilime uzatmak değil, nefes almaktan bile çekiniyorum:

Kapı açılıyor. Danielle Darrieux görünüyor, yaklaşıp yaklaşmamakta mütereddittir. Chales Vanel sesleniyor:

— Approchez, Mademoiselle.

Tereddüt içinde yavaş yavaş yazıhanenin önüne geliyor.

— De quoi s'agit-il Mademoiselle? Je vous écoute.

Kekeliyor:

— C'est que...

İşte hepsi bu kadar... Yarım dakika kadar bile sürmeyen bir sahne. Fakat her defasında rejisör yeni bir kusur buluyor. Opera-tör kapının titredüğinden bahsediyor ve sahne tekrarlanıyor. Üçüncü tekrarda hararetten mak-vajlar gene bozulmuştu. Artistler bunları tazelemeğe çalışırken figüranlardan biri olduğunu zannettiğim bir kadın yanıma yaklaşıyor:

— Gazetecisiniz değil mi?

— Evet, diyorum.

— Dikkat ediyor musunuz? diye söze başlıyor. Yirmi yaşında olduğu halde Danielle Darrieux'nün gözlerinin altında kırışıkların bulunması gözünüze çarpmıyor mu? Gençliği hakkında malûmatınız var mı? On yedi yaşına kadarki hikâyeleri meşhurdur. Size anlattığı konservatuvâr talebeliğinin masum hatıralarına inanmayınız. Sinemaya başlamadan evvel ona her gece Champs Elysées'de, sarhoş ve serseriyane dolaşırken rast gelirdi. Hele kokain...

Rejisörün yanımıza yaklaştığını görünce lakırdısını tamamlamadan sıvışıyor. Henri Decoin'a verdiği izahat ve hüsnü kabulünden dolayı teşekkür ediyor. Danielle Darrieux'ye veda edenken belki İstanbul'da tekrar görüşebileceğimizi söylüyor.

Gülümseyerek cevap veriyor.

— Kuvvetli bir ihtimalle söyleyorum, belki...

Naci Aleu

EĞE KASIRGASI

Tefrika: 79

Kadircan KAFLI

Umur Bey kısa kesiyor ve: "Bize dostluk gösteren memnun, düşmanlık eden pişman olur. Hemen teslim olursanız hakkınızda hayırlıdır, fakat teslim olmazsanız işin nereye varacağını Allah bilir!," diyor.

Oryano gözlerinden minnet yaşları dökülerek Umur Beyi son defa selâmlıyor; Civanna ondan daha candan görünüyor.

Venedik gemisi gittikçe ufatarak uzaklaştı.

Türk donanmasını uzaktan gören nöbetçiler hemen tanıyamadılar. Hatta onu Umur Beyin üstüne giden Venedik gemileri, yahud müttefik donanma sandılar.

Bunu Gıfros'a haber verdikleri zaman kalenin büyük kilisesinde sabah duasını yapıyor; Türklerin kahredilmesini Allahtan istiyordu. Sağında on sekiz yaşındaki oğlu Tino, solunda on altıncı baharını yaşamış olan kız Lida bulunuyordu.

Hiçbiri bu donanmanın Umur Beye aid olacağını ihtimal vermiyordu. Türkler üzerine yürüyünce Venedik gemileri, yahud müttefik hristiyan donanması sandılar. Hatta Gıfros bunun kendi teşebbüsleri üzerine geldiğini sanacak kadar budalalık gösteriyor; bu kadar çabuk semere verişinden dolayı şükrediyordu.

Fakat sevinçle giderken henüz kuleye çıkmamışlardı ki zabıtlardan biri telâşla onları karşıladı:

— Sinyor; bu Umur Beyin donanmasıdır. Karaya asker çıkarıyor.

Gıfros olduğu yerde bir an durakladı. Gözleri yuvalarından fırlıyacak gibi oldu. Lâkin kendisini çabuk toparladı ve yukarı fırladı.

Umur Bey kayıkları yanyana koymuş, üzerine kalaslar attırılmış; karaya asker döküyordu.

Gıfros'un elleri sarktı:

— Ne çabuk!..
— Diye mırıldandı.

Küçük bir balıkçı kayığı kalenin deniz kenarındaki duvarları dibine yaklaştı. İçinden üç adam çıktı ve birisi elinde bir kâğıt tutarak kalenin tepesine doğru salladı. Aynı zamanda avuçlarını bir boru gibi yaparak haykırdı:

— Heey! Kapıyı açın. Sinyor Hazretlerine mektub var.

Tino babasına haber verdi:

— Galiba Umur Beyden mektub getirmiş. Ben almağa gidiyorum.

— Haydi...

Lida dehşet içindeydi. Gemilerin sayısını ve karaya çıkan askerlerin çokluğunu görünce babasının ellerine sarılmış ve sokulmuştu.

Gıfros, içine düştüğü müşkülü çoktan anlamıştı. Fakat artık iş istenmişti. Her neye malolursa olsun harbetmekten başka çıkar yol yoktu. Umur Beyin yazdığı mektubu da merak ediyordu ama bunda neler yazılı olduğunu aşağı yukarı biliyor gibiydi.

Kızını kucakladı:

— Haydi, sen odana git ve üzülme! Kale metindir.

Civardaki halk akın akın kaleye kaçıyordu.

Gıfros hem bunları almak istemiyor; hem de geri çeviremiyordu.

Fakat bu hal uzun sürmedi. Çünkü Türk askerleri büyük bir süratle kaleyi çevirmişlerdi.

Kapılar kapandı.

Bu sırada Tino mektubu getirdi.

Umur Bey pek kısa kesiyor ve şunları yazıyordu:

— Bize dostluk gösteren memnun, düşmanlık eden pişman olur. Hemen teslim olursanız hakkınızda hayırlıdır. Fakat teslim olmazsanız işin nereye varacağını Allah bilir.

Türkler hakkında o kadar atıp tutan bir adam, hele papas olursa nasıl teslim olabilirdi? Cevap verdi:

— Askerinizi gemilere alırsanız sizinle anlaşmak için konuşabiliriz. Yoksa bu kale hepimizin mezar oluncaya kadar din uğruna çarpışırız.

Umur Bey kalenin etrafını doladı.

Sonra yakındaki ormandan büyük ağaçlar kestirmeye başladı.

Türkler yüksek kale duvarlarının üstündekilere ok yağdırıyorlar; göz açtırmıyorlardı. Kalenin içine yağmur gibi ok düşüyor; ikide bir birisini öldürüyor, yahud yaralıyordu.

Bir taraftan ok atılırken bir taraftan da kesilen ağaçlar kalenin duvarları dibine atılıyordu.

Oduklar yığıla yığıla mazgallara doğru yükseliyordu.

Bu işte çalışan askerler kalkanlarını başlarının üstüne tutarak kendilerine siper ediyorlar; böylelikle kaladan atılan oklardan ve taşlardan sakınıyorlardı.

Gıfros kaledeki birkaç yüz kişiyle şu koca orduya karşı duramayacağını anlamıştı. Güvendiği kale duvarları da nerdeyse aşılacaktı.

Odukların tutuşturmak için ateşler atıyor; fakat yağ oldukları için bunu da yapamıyordu.

Umur Bey bir kâğıda şunları yazdı:

— Teslim olursanız canımız kurtulur.

Dedi ve bir taşla bağliarak kaleye fırlattı.

Bu kâğıd evvelâ bir askerinin, sonra bir zabıtın eline geçti. Zabıt açıp okudu ve Sinyora götürdü.

— Ne yazıyordu?

— Umur Bey ne istiyor?

Herkes bunu soruyordu. Ne istediği hemen yayıldı ve asker arasında hiç olmazsa canlarını kurtarmanın imkân olduğu için teslim olmayı kabul edenlerin çok olduğu görüldü.

Gıfros yanında oğlu olduğu halde harbe devam ediyordu.

— Umur Beye güvenilir. Sözünde duran, merd bir adammış!

Diyenler vardı. Lâkin Gıfros güvenemiyordu. Henüz ne yapacağını şaşırmış bir halde boş yere askerlerini harbe kıskırtıyordu.

Fakat Türkler şurada odun yığınları üstünden sekerek ilerliyorlar, ötede duvarlara dayadıkları uzun gemi direklerine tırmanıyorlar; mazgallara çıkıyorlardı.

Bu aralık büyük kulenin tepesinde beyaz birşey dalgalandı. Bu bir askerinin veya zabıtın beyaz gömleği idi. Sinyor Gıfros'un emri olmamasına rağmen kaledekilerin canlarını kurtarmak için herhangi birisi tarafından çekilmişti.

Umur Bey:

— Karşı durmayı öldürmeyin! Diye bağırıyor. Bu emir ağızdan ağza bütün askerlere yayıldı.

Gıfros hayatının sonu geldiğini iyice anladı.

Silâhlarını atan askerlerini, mazgallara tırmanmış olan Türkleri gördükten sonra artık ne yapabiliirdi?

O da kılıcını attı ve oğlunun elinden tutarak:

— Bitti. Herşey bitti! Benimle gel!

Dedi.

Hızlı hızlı yürüdüler. Arkalarından gelen kimse yoktu. Biraz sonra Lida ile karşılaştılar.

— Ne var, ne oldu baba?

— Allah böyle istemiş. Birşey yok. Yürü bizimle!..

Bir eliyle de kızını elini tuttu ve şatonun küçük kilisesine girdi. Çocuklarına:

— Siz de benim gibi yapın! Allah-tan ümidinizi kesmeyiniz!

Dedi.

Diz çöktüler ve duaya başladılar.

Ölüm saatinin geldiğini sanıyor ve şu mihrabın önünde, çarımha çarımha olan İsa resminin dibinde can vermekle teselli bulacağını umuyordu..

Dışarıdan uğultular, şakırtılar geliyordu.

Ayak sesleri de duyuldu.

Kilisenin kapısı açıldı ve Lida dönüp baktı.

— Geldiler!

Diyerek yerinden kalkacak oldu.

Gıfros kızdı:

— Otur! Kendini Allaha ver!

Dedi.

Oğlu da kız gibi yapacak oldu. Gıfros bırakmadı.

Fakat niçin gelenler hücum etmiyorlardı. Kapının dışarısındaki uğultu kesilmiş, mırılta halini almıştı ve yalnız bir kişi ağır adımlarla yaklaşıyordu.

Lida yeniden ve korku ile yerinden fırladı.

Karşısında yirmi beş yaşlarında yakışıklı bir adam vardı. Gülmüsyerek onlara bakıyordu. Ve hakışlarından kin değil merhamet saçılıyordu.

Gıfros kızını tekrar sarsarak o turtmak istedi.

Fakat genç kız hayranlık içinde kendinden geçmişti.

Tino da doğruldu ve kızkardeşi gibi yüzünü hayret kapladı.

Gıfros hâlâ yüzünü çevirmiyor ve çocuklarını oturtmak için zorluyordu.

Umur Bey onlara vakur bir sesle emretti:

— Babanıza itaat ediniz ve duanızı hiç korkmadan çabuk bitiriniz!

Genç kızla kardeşi hüüylemiş gibi oturacak oldular. Fakat bu sefer Gıfros yerinden kalkmış ve Umur Beye dönmüştü. Umur Bey ona bakarak sordu:

— Duanız bitti mi? Allahtan ne istediniz?

Babası kuru bir sesle cevap verdi:

(Devam ediyor)

KISA HABERLER

* Ortamektep muallim muavinliği imtihanı dün bitmiştir. İmtihana 145 muallim girmiştir. Tâhriiri imtihanında muvaffak olanlar şifahi imtihana girecektir.

* Sovyetlerle akdettiğimiz yeni ticaret anlaşması müzakereleri bitmiştir. Hazırlanan anlaşma önümüzdeki hafta içinde imza olacaktır.

* Danimarka ile ilk ticaret anlaşması akdi için hükümetimizle Danimarka mümessilleri arasında yakında Ankarada müzakerelere başlanacaktır.

* İzmirde Cuma ovası nahiyesinde 16 bin liraya yolcu tayyare hangarı inşa edilecektir. Hangarın planı Nafia vekâletince tasdik edilerek gönderilmiştir.

* Bu sene geyrin dışında ilmektepe talebe lerine mahsus olarak 560 talebeyi alacak beş kamp açılacaktır. Kamplar temmuz, ağustos aylarında kurulacaktır.

Beşiktaş yangını neden çıktı?

Açıkta kalan otuz evlik aile akaretlere yerleştirildi

Dün sabah okuyucularımıza haber verdiğimiz gibi dün gece saat 2,49 da Beşiktaşın Türkali mahallesinden bir yangın çıkmış ve uzun senelerdenberi İstanbulda görülmemiş büyük bir âfet halini aldıktan sonra 30 ev tamamen ve iki ev de kısmen yanarak sabahediye doğru ancak söndürülebilmiştir. Yangın, biraz evvel de söylediğimiz gibi İstanbul için beş-altı saat müddetle büyük bir tehlike teşkil etmiş bulunmaktaydı. Bu arada rüzgârın da yangını alevlendirmek için kâfi derecede süratle emesi ve beş-altı ev yandığı halde garibeden olarak hiç kimsenin yangını duyup haber vermemesi bunda başlıca âmil olan sebeplerden birisidir. Dün yangın yerinde yaptığımız tahkikatta 30 ev halkının perişan bir halde Kızılayın himayesine sığındığını büyük bir acı ve ızrap ile gördük.

Yapılan tahkikata göre, yangın Halepli Emine isimli bir kadının Şehit Asım caddesi, Türkali, Asmalı sokakta 26 numaralı evinden çıktığı tesbit edilmiştir.

Yangın yerinde yangının nasıl çıktığını, genişleme sebeplerini araştırmak vazifesini verdiğimiz bir arkadaşımız, bu haile hakkında bize şu malumatı getirmiştir:

Yangın Uzuncaova caddesile Asmalı kahve ve Türkali Asmalı sokaklarının çerçevelediği adayı tamamen yakmıştır. Bu adadaki evlerden yalnız Asmalı kahve sokağının başındaki 1 numaralı evin kısmen enkazı bu badi, renin yegâne şahidi halinde ayakta duruyor. Diğer evlerin yeri bir harabe halinde bir numaralı evin enkazını gösteriyor ki buradaki evler pek derine çatmadı.

Bunun karşısında 2 numaralı ev, Bu evin sahibi Mustafa yangını ilk görülenlerden birisidir. Şöyle anlatıyor:

— Bilmem nasıl oldu. Birden, bire uyandım. İtraf kıpkızıldı. Mahalle bekçisi dükkük çalarak yokuşaşağı koşuyor ve yangını haber vermek istiyordu. Ben çocukları toplayarak sokağa fırladım.

Saatime baktım, kaçtı. Şimdi tahmin edemiyorum. Fakat ne gariptir ki, itfaiye geldiği zaman kendi kendime "bak 29 dakika sonra gelmiş, dedim.

Göze görünür yalnız bir arözöz vardı. Halbuki su da yoktu. Her taraftan:

— Su... Su...

Feryatları yükseliyordu.

Rüzgâr çıktı. Evler ahşap, alevler her taraftan yükseliyordu..

YANAN KADIN

O esnada bir kızcağız şu haberi verdi:

— "Biliyor musunuz, şurada bir kadın yanmış?,"

Şimdi oraya doğru gidiyoruz. Yangın sahasının ta üst başında — sonradan dut ağacı olduğunu öğrendiğimiz — yarı yanmış bir ağaç dibine dört beş zabta memuru toplanmışlar zabıt tutuyorlar. Yanlarına yaklaştık, meydanda cesede benzer bir şey yoktu:

İşte, diye ağacın dibinde bir rum. İşte, diye ağacın dibinde bir kütüğü gösteriyorlar. Bunun bir insanın bakayası olabileceğini insanın di, mağı almaz. Fakat kavrulmuş ciğerlerin ve kısmen barsakların görünüşü, faciayı bütün dehşetle gösteriyor. Et namına hiçbir şey kalmamış. kemikler bir ağaç kütüğü halini almış. Koca insan vücudu 25 santimlik bir kütük parçası haline gelmiş.

Burası 26 numaralı evin bahçesi. Yanan evin hemen arkasına gelen ev. Bu evde üç aile oturuyormuş. En yakı katta oturan Halid şaşkınlığından kolunun altına yegâne kurtarabildiği üç şeyi sıkıştırmış, şöyle anlatıyor:

— Tam işte şuracıkta, şı köşede yatıyordum ben. Bu kadıncağız da üzerimdeki odadaydı.

Ben saat 23 de işten geldim. Yemek yedim ve şöyle uzandım. Tara o sırada bir feryatla uyandım. Dışarı çıkmak istedim. Fakat baktım alevler kapıdan hücum ediyor.

Evin içinde bir curcuna hücum sürüyordu. İşte bu esnada üstümdeki odada bu kadın gözüme ilişti. Bu kadıncağız yetmiş yaşını geçkinde, Zengin olduğu anlaşılıyordu. İsmi Bahriye idi. Bugün Ankaraya kızını yanına gidecekti.

— Çıkın dışarı, diye bağırardım. Fakat o:

— Param, paralarım, diye feryad ediyordu. Yukarı fırladı.

Tekrar bağırarak. Fakat paralarını bulamamış olacak ki, gelmek istemedi. Biz dışarı fırladık, o kaldı. Onu çarkarın elinde bir çantayla gördük..

Ağaç dibine doğru gidiyoruz. Eki çare ihtiyarın yanında bir çantanın yanmış sapı bir makas ve bir banka defterinin yarı yanmış yapıları gözüktüyor.

— Parasına kurban gitti zavallı, diyorlar.

YANGININ SEBEBİ?

Yangını kim çıkardı?

Bu sorunun cevabını kimse veremiyor. Herkes başka türlü söylüyor. O sırada kulağımıza çalındı.

— Semihanın evinden çıkmış, diyorlar. Onu o bilir..

Semihanın Beşiktaş merkezinde olduğunu öğrenince doğru oraya gidiyoruz.

Kalem odasında genç bir kadın oturuyor. Bunun bu işle alakadar olduğunu anlatılıyor...

— Evet diyor. Ben akşam Semihanın evinde çocuğumla beraber misafirdim. Ben onunla beraber Amerikan tüütün deposunda çalışırm. Bugün mevlüt okunacaktı. Bunun için beni davet etmişti. Orada bir de çolak ve sarsak bir kadın vardı. Fakat ne ismini biliyorum, ne de kendini tanıyorum.

"Yangın var,, sesini işitince hemen yataktan fırladım. Ve çocuğumu aldım gibi kapıda çıktım.

Semihayı araştırıyoruz. Ona nezaret hanede bir fırsatını bulup yanına yaklaşıyorum:

— Nasıl oldu diyoruz.

Semihanın arkasında yalnız bir gömlek üstüne giyilmiş bir yeldirme vardı. ayakları çıplak....

— Bilemiyorum kardeşim diyor. Bilemiyorum nasıl oldu? İşte böylece dışarı fırladım..

— Peki çolak kadın kimdi?

— Onu ben de bilmiyorum!..

— Evde mangal falan var mıydı?

— Ev mangalsız olur mu?

Bu esnada bir polis gelerek komşu mamızla mani oluyor.

Dün sabah yangın yerinde yaptığımız tahkikat sonunda yangının saat birde başladığı halde ancak saat üçte doğru haber verildiğini tesbit ettik. O derecede ki Beyoğlu grupları yangın mahalline geldiği sıralarda yangın çıkan evle beraber yanmış ki dört ev tamamen kül haline gelmiş bulunuyordu.

Bu itibarla yangın hadisesinin hiçbir bekiği ve devriye tarafından görülmemiş olması pek ziyade garip bir tecellidir.

Yangından evlerini kaybeden açıkta kalan 30 kadar ev halkı, Akademiye 13 üncü mektebe barındırılmış, ve kendilerine ekme ve kömür gibi mübrem ihtiyaçları temin edilmeğe başlanmıştır.

Yangın o kadar anî olmuştur ki bütün Beşiktaş halkını heycanlandırmıştır. İtfaiyenin 4-5 saatlik mütemadi gayretine rağmen yangın tamamen durdurulmuş ise de, yangın kokusu ortadan kaybolmamıştır.

İnsanca zaviat olup olmadığı henüz tesbit edilememiştir. Polis tahkikata ehemmiyetle devam etmektedir.

Istanbul Belediyesi İlanları

Mikdarı.	Cinsi.	Bir tanesinin muhammen B.	İlk teminatı
265	Çift Manavra kayışı, çanta ve tabanca kılıfı.	290 kuruş	57,63
265	" Tulga	7 Lira	139,12
265	" Getir	230 kuruş	45,71

Belediye zabıtası memurlarına yaptırılacak olan üç türlü iş ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuşlardır. Nümune ve şartnameleri levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. 11 kanunda yazılı vesika ve hıızlarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubule beraber 1—7—937 perşembe günü saat 14 de Daimî Encümeninde bulunmalıdır.

(B.) (3457)

Haftalık Radyo Programı

21 Haziran 1937 Pazartesi

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat 12,30 Plakla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Muhtelif plak neşriyatı. 14,00 Son.

AKŞAM NEŞRİYATI:

Saat 16,00 İstanbul Üniversitesi biyoloji enstitüsünden naklen, büyük Türk Alimi İsmail Sinan'ın 500 üncü yıldönümünü münasebetle yapılacak ihtifal. 18,30 Plakla dans musikisi. 19,30 Afrika av hatıraları. S. Salâhattin Cihanoglu tarafından. 20,00 Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,30 Ömer Rıza tarafından arapça söylev. 20,45 Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. (Saat ayarı). 21,15 Orkestra.

Saat 22,15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 23,30 Plakla sololar, opera ve operet parçaları. 23,00 Son.

22 Haziran 1937 Salı

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat 12,30 Plakla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Muhtelif plak neşriyatı. 14,00 Son.

AKŞAM NEŞRİYATI:

Saat 18,30 Konferans Beyoğlu halkevinin naklen Reşat Kaynak tarafından (Türk filozoflarından Farabi hakkında). 19,30 Plakla dans musikisi. 20,00 Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,30 Ömer Rıza tarafından arapça söylev. 20,45 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. (Saat ayarı) 21,15 Radyo fonik dram (Labohem).

Saat 22,15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 23,30 Plakla sololar, opera ve operet parçaları. 23,00 Son.

23 Haziran 1937 Çarşamba

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat 12,30 Plakla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Muhtelif plak neşriyatı. 14,00 Son.

AKŞAM NEŞRİYATI:

Saat 18,30 Plakla dans musikisi. 19,30 Konferans Eminönü halkevi neşriyatı kolu namına Nusret Safa. 20,00 Nezihe ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,30 Ömer Rıza tarafından arapça söylev. 20,25 Bimen Şen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. (Saat ayarı). 21,15 Orkestra.

Saat 22,15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 23,30 Plakla sololar, opera ve operet parçaları. 23,00 Son.

24 Haziran 1937 Perşembe

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat 12,30 Plakla Türk musikisi. 12,50

Havadis. 13,05 Muhtelif plak neşriyatı. 14,00 Son.

AKŞAM NEŞRİYATI:

18,30 Plakla dans musikisi. 19,30 Spor müsahabeleri Egref Şefik tarafından 20,00 Sadi ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,30 Ömer Rıza tarafından arapça söylev. 20,45 Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. (Saat ayarı). 21,15 Orkestra.

Saat 22,15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 23,30 Plakla sololar, opera ve operet parçaları. 23,00 Son.

25 Haziran 1937 Cuma

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat 12,30 Plakla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Muhtelif plak neşriyatı. 14,00 Son.

AKŞAM NEŞRİYATI:

Saat 18,30 Plakla dans musikisi. 19,00 Radyo fonik komedi (Kuyumcu ve unutkan). 20,00 Türk musikisi heyeti. 20,30 Ömer Rıza tarafından arapça söylev. 20,45 Vedat Rıza ve halk şarkıları. (Saat ayarı). 21,15 Orkestra.

Saat 22,15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 23,30 Plakla sololar, opera ve operet parçaları. 23,00 Son.

26 Haziran 1937 Cumartesi

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat 12,30 Plakla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Muhtelif plak neşriyatı. 14,00 Son.

AKŞAM NEŞRİYATI:

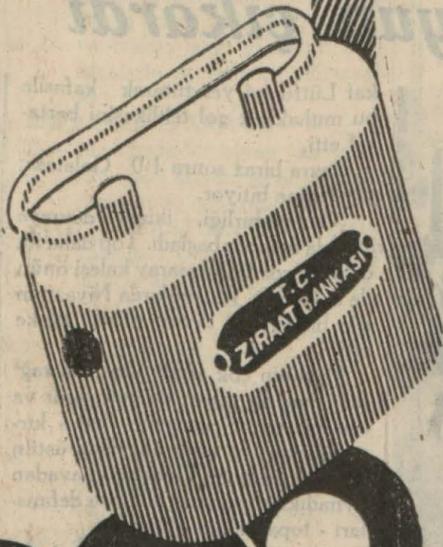
Saat 18,30 Plakla dans musikisi. 19,30 Konferans doktor Ali Şükrü, çocuklara güven banyosu, faldesi ve zararı. 20,00 Fasil Saz heyeti. 20,30 Ömer Rıza tarafından arapça söylev. 20,45 Fasil Saz heyeti (Saat ayarı). 21,15 Orkestra.

Saat 22,15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 23,30 Plakla sololar, opera ve operet parçaları. 23,00 Son.

Takvim	Pazartesi	SALI
	21 Haziran	22 Haziran
	12 R. Ahr	13 R. Ahr
Gün doğuşu	4 28	4 29
Gün batışı	19 44	19 44
Sabah namaz	3 00	3 00
Öğle namaz	12 15	12 16
İkindi namaz	16 16	16 16
Akşam namaz	19 44	19 44
Yatsı namaz	21 47	21 48
İmsak	2 07	2 08
Yılın geçen günleri	172	173
Yılın kalan günleri	193	192

Kumbâra biri

HAYRETİN ÇİZER

1000 yapar.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ZİRAAT BANKASI

ATEŞ ÜLKESİNDE — Büyük seyahat kitabı 1049 uncu numaradanberi devam ediyor. Almandan çeviren: Damar Arıkoğlu.

hadise olmuştur. Sabahleyin gazlı sıcak tekrar kendini gösterdi. Bunlar arasında uzun günler vakit geçirdiğim hiss olunur. Dereceden yüzümden okunuyordu. Bütün vücudumda sonsuz kırıklık ve fena baş ağrıları beni rahatsız ediyordu.

Biraz hafiflemek kastile Ardarrın keşfettiği sıcak membalara gidiyoruz.

Birkaç gün sıcak tuzlu su banyosu ile, karbonatlı kaynaklardan sular içtim. Zehirlerim yavaş yavaş zail oldu. Tekrar serbest nefes alabileceğim bir hale geldim. Bu fena günlerde dahi rehberliğimi biran bırakmadım. Birkaç gün sonra volkanın iki tarafından ayrı ayrı iki kere yukarısına tırmanarak çıktığım halde krater hastalığına tekrar yakalanmıştım.

Fışkıran bol su kaynakları yeni bir dünya meydana getirmişti. İleriye doğru çağlayan, temiz kristal beraklığında buharlı sıcak su, her şeyin fevkinde, beş kilo metre mesafeden biri diğeri üzerinde bulunan dağ kaynaklarından duyulmamış acayip gürültü ve hisli ile süratle akıyordu. Yüksek kayalar arasında taşan sular etrafta meşe ve palmye, zeytin fundalıklarından müteşekkil, çayır ve çimenli geniş, uzun, güzel bir mera meydana getirmişti, bol bol otlayan hayvanlarımız, her defasında iştahalarını fevkalâde artıran memba sularını içiyorlardı. Zayıf

hayvanlarımız dikkatimizi celbedecek derecede her gün tavlanıyor, yağlanıyordu.

Ardarrın haber verdiği gibi membaların adedini yirmi dört olarak tesbit ettim.

Büyük memban on beş metre derin mecrasından, yetmiş, doksan derecede sıcak su altmış metre kuvvetinde, büyük gürültülerle, gayzerin teknesini kapıyan beyaz buhar bulutları arasında yirmi beş metre yukarıya fırlıyor, yerler titiyor, şiddetli dalga halinde teknedeki şarıya hücum ediyor. Bu muntazam infilâklar hemen hemen seksen dakika sürüyor, vasati olarak sekiz on dakika arasında devam ediyor.

Bunların içinde yalnız baş membada az tuz vardı. Kenarında bulunan birkaç küçük memba diğeri bir mmtakadan gelen kalm kuvvetli küçürtlü ve tuzlu sular halinde akıyorlar.

Burada bir müddet kalıp banyo yapmağı düşünmüştüm. Fakat sıhhatli adamlarım için iyi bir yer değildi. Son zamanın yorgunlukları çok sert oldu. Şimdi her şey haddinden fazla tatsız gidiyordu. Bilhassa araplar arasında çıkan tehlikeli çiçek salgını zencilere de bulaşmıştı. Bu vaziyet beni ileriye devam edecek yolculuktan vazgeçmeğe mecbur etti. Yükseklerden iniyor, kafirlemi vadilere doğru götürüyordum.

Yüreğim nevecanla dolu idi. Bir aralık duman bulutları zail oldu. Uzak karanlık semalarda parlayan bir yıldız teselli veren şimal ışığını yukarıdan bana gönderiyordu.

Gündüzleri açık güneş ziyasında etraftaki dağ silsilesi, çıkıntılı, sivri, manzarası ve letafet ve ihtişamı içinde bir tablo gibi görünüyordu.

Altında bulunan yanardağ ağız beyaz ateş halinde pişmiş lavlar kusuyor, tonlarca ağır, alevli taşlar, kaya blokları beş yüz metreye kadar dikine yukarı fırlayıp uçuyor, görülmemiş ateş yağmurları içinde geri düşüyorum, müthiş bir cehennem kalm bulutlar püsküren boğazından çıkan, kırmızı, mavi, yeşil, beyaz şimşekler yukarıya atılıyor, tepenin muhitini kan kırmızı ışık içinde, tanınmaz bir hale sokuyor, her şeyin fevkinde dehşetli taraka ve gök gürültüleri, bütün dağı ve havayı inletiyordu.

Dağın cenubu şarki tarafında tahminen iki bin metre irtifamda belki altı yüz metreden uzun ve elli metre geniş bir yarığın farkına varmıştım. Çatlak hemen hemen şerit halinde ateşten azade yukarıdan aşağıya uzanıyor, içinden kül rengi bir buhar yükseliyordu. Bu buhar bir kayanın ayağında sıcak zeminde tekâsüs eden, yukarıya fırlatan kaynar su sütunlarından hasıl oluyordu.

Tıpkı gürültü ve patırdı ile kulağı sağır eden gayet büyük bir makinanın süpabı gibi durmaksızın ses çıkartıyordu.

Gürültülü buhar bütün yarığı kapıyor ve çevrelerine kadar da yayılıyor. Eğer beyaz kalm bulutlar bir parça dağılırsa, evvelce söylediğim gibi teknil sathı önümde bulunan çatlağın bir kısmını görmek mümkün oluyordu.

Dağa muvasalatımın birinci akşamı Ardardan bir telsiz aldım; ben de cevap verdim. Beş altı adım geriden bir kaya yarığından sesler tam bir intizam içinde tekrarlanıyor gibi idi. Ardara her kelimeyi niçin iki defa söylediğini sordum. Kelimeleri birer kere telâffuz ettiği cevabını verdi.

Dağı saran hava, baştanbaşa ihtizaz içinde idi.

Gece, Ardarda muhabereyi birkaç defa tekrarladık; hep aynı şey.. Hemen hemen on beşer saniye farkıyla ile her kelime muntazami tekrarlanarak iki defa geliyordu. Havadaki elektrik buna sebep oluyordu.

Ardara sorduğum zaman benim cevabım kendisine bir kere geldiğini, yani orada aksi seda olmadığını bildirdi. Şu halde Ardarrın bulunduğu yerle, bu yanardağın başı arasında chemmiyetli bir fark vardı.

Galatasaray - Gençlerbirliğini 2-0 yendi

Havanın çok sıcak olmasına rağmen her iki takım da serî ve canlı bir oyun çıkardı

Ankara Gençlerbirliği takımı, dün ikinci karşılaşmasını Taksim stadında Galatasarayla yaptı.

Gençlerbirliğinin bu akşamki eks prese yetebilmelerini temin için maçın saat 15,30 da başlaması kararlaştırılmıştır. Fakat bu kararı futbol meraklılarının büyük bir kısmını bilmediğinden stadyumda muayyen miktardan çok az bir seyirci kütlesi bulunuyordu.

Saat 15,25 de iki takım sahaya çıktılar. Kısa bir seremoniden sonra, karşılıklı yer alan takımları şu kadrolarla görüyoruz:

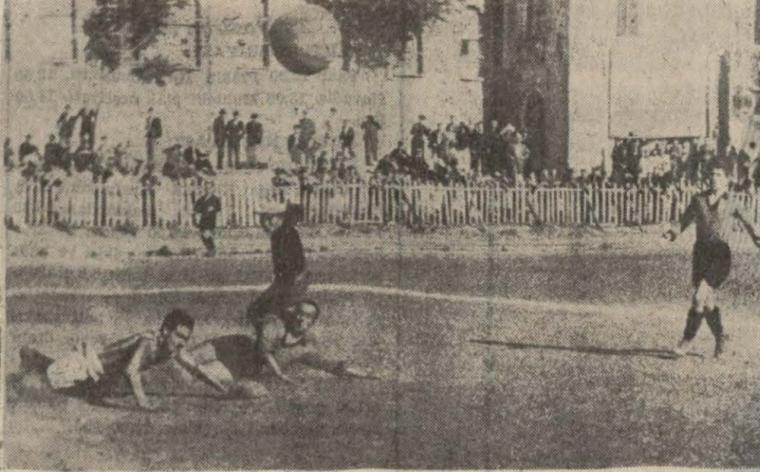
Gençlerbirliği: Rahim - Halid, İhsan - Kadri, Hasan, Keşfi - Selim, Salâhaddin, Rasim, Niyazi İhsan.

Galatasaray: Avni - Reşad, Lütfü - Ekrem, Hüseyin, Suavi - Necdet, Süleyman, Eşfak, Haşim, Bürend.

Hakem İzmirli Mustafa.

Bu devreye rüzgârı lehlerine alarak başlayan sarı - kırmızılılar, derhal hücumla geçtiler. Oyunun ilk yirmi dakikası Galatasarayın devamlı hücumları ve Gençlerin gayretli bir müdafaasıyla geçti.

Bu müddet zarfında Galatasaray muhacimleri iki sayı fırsatı yakaladılar: On birinci dakikada Haşimin kuvvetli bir şütü kale yakınından avuta gitti. 17 inci dakikada da Sü-

Galatasaraylı Necdetin neticesiz bir akımı

leymanın ileri bir pasile Gençlerin müdafaasından sıyrılan Eşfak bozuk bir vuruşla topu kalecinin eline verdi.

Fakat Galatasarayın bu mütemadi hücumları nihayet 23 üncü dakikada semeresini verdi: Sağdan uzanan bir Galatasaray hücumunda Necdetin avut hattı üzerinden yaptığı ortayı Eşfak Halidi atlatarak topu daha müsait vaziyette olan Haşime bıraktı. Haşim, sıkı bir şütü le Galatasaraya birinci golü kazandırdı.

Galatasarayın hakimiyeti devam etmekle beraber, Gençlerin gayretli oyunu bu hakimiyeti müessir bir

şekle sokmuyor.

28 inci dakikada Gençlerin bir hücumu kornerle neticelendi. Çeki-len korneri Ankaralı orta muavin sıkı vole bir şütü le Galatasaray kalesine gönderdi. Bir talihsizlik eseri kale direğine çarparak avuta gitti.

Şimdi Gençler, üstüste hücumlarla Galatasaray kalesini zorluyorlar. Bu hücumlardan biri sarı - kırmızılıların kalesi önünde bir karışıklık tevhit etti. Bu sırada Avninin hatalı bir çıkışı boş kalan kale her saniye için bir gol tehlikesine maruz. Bu fırsatı kaçırmayan Gençlerin solici Niyazi bu karışıklıkta topu yakalayıp kaleye sıkı bir şüt atıyor. Fa-

kat Lütfü iyi yer tutarak kafasile bu muhakkak gol tehlikesini bertaraf etti.

Devre biraz sonra 1-0 Galatasaray lehine bitiyor.

Gençlerbirliği, ikinci devreye rüzgârı beraber başladı. Top daha ilk dakikalarda Galatasaray kalesi önünde doluyor. Bu sıralarda Niyazinin sıkı bir şütünü Avni güzel bloke etti.

Havanın çok sıcak olmasına rağmen her iki takım da çok canlı ve serî bir oyun çıkarıyor. Sarı - kırmızılıların top kontrolü daha üstün olmakla beraber, Gençler havadan oynadıkları zaman - bilhassa defansları - topa hakim oluyorlar.

Sarı - kırmızılılar, ilk dakikalarda maruz kaldıkları bir iki hücumu bertaraf ettikten sonra oyunu Gençlerin yarı sahasına geçirmeğe muvafak oldular ve açıklar vasıtasile müessir hücumlara başladılar.

30 uncu dakikada Gençlerin müdafaası bir penaltıya sebebiyet verdi ve Reşadın plâse bir şütü Galatasaraya ikinci golünü de kazandırdı.

Oyunun bundan sonraki kısmında Galatasaraylılar gevşer gibi oldular. Bundan istifade eden Gençler derhal hakimiyeti aldılar ve devre sonuna kadar bu üstünlüğü muhafaza ettiler.

Maamafih elde ettikleri tek gol fırsatını da Avni muvaffakiyetli bir plonjonla kesti.

Mac bu suretle 2-0 Galatasarayın

galibiyetle bitti.

DUNKU BISIKLET YARIŞI

Ankara, İstanbul, İzmit, Bursa bisikletçilerinin iştirakile dün Mecidiyeköy - Büyükdere arasında 60 kilometrelik bir bisiklet yarışı yapılmıştır.

Ferd itibarile, Kocaelinden Orhan bir saat 59 dakika ile birinci, İstanbul'dan Muhsin ikinci, Torkum üçüncü gelmişlerdir.

Takım itibarile, 15 puanla İstanbul birinci, 14 puanla Ankara ikinci, 11 puanla İzmit üçüncü olmuştur.

ATLETİZM MÜSABAKALARI

Balkan oyunlarına hazırlık üzere İstanbul atletizm ajanlığı tarafından tertip edilen atletizm müsabakaları dün Taksim stadında yapılmıştır. Alman neticeler şunlardır:

100 metre: Birinci Galatasaray'dan Haluk 11/5, ikinci Kâzım, üçüncü Fenerden Cihad.

400 metre: Birinci Galatasaray'dan Galip 54 3/5, ikinci İstanbul'dan spordan Salim.

800 metre: Birinci İstanbul'dan Ceydet 2. 7. 4/5, ikinci Fenerden Hakkı.

1500 metre: Birinci Beşiktaş'tan Artin 4.23. 2/5 ikinci Galatasaray'dan Vitali.

Yüksek atlama, Galatasaray'dan Pulat, Fenerbahçeden Necdet ikincisi de 1,82 atlamışlardır.

ATEŞ ÜLKESİNDE — Büyük seyahat kitabı 1049 uncu numaradanberi devam ediyor. Almandan çeviren: Damar Arıkoğlu.

Faaliyet halinde bulunan yanardağın menfezine gaz maskesinin muhafazası altında yaklaşmağa imkân bulmuştum. Yeşil, mavi, renklerde, buram, buram yanan ziya kâbarcıkları atılan ateşle tıpkı havai fişek gibi göklere yükselerek ses çikarıyordu. Lâv akıntısı dağ ortasından şimal istikametine sel gibi taşarak gidiyor. Gürültü ve çatırdılar ile, şark dağının dik kayalarından yuvarlanarak sukut ediyor, cenup meyillerinde üç kola taksim olunarak büyük vüsatte gayri mümbit vadilere taşıp dökülüyordu.

Müncemit lâv yığınlarına tesadüf ettim. Herhalde elli milyon tondan aşağı değildi. Sel halinde bulunan bu donuk akıntılar, mevcut menfezlerden boşanmış olamazdı; herhalde daha evvelki feveranların neticesi ve bakiyesi idi.

Lâvların içindeki icsam, bana Sahrayı Kebirin vaktile büyük bir deniz olduğu ve asırlar geçerken tekevvün eden jeolojik hadiseler yüzünden suların çekildiği, arzın sathındaki tahavvüller neticesinde bu günkü vaziyetin hasil olduğu kanaatini verdi. Esasen Habi gölü cenubunda zikri geçen taştuza mevkii de bu düşüncemi kuvvetlendirmektedir.

Avrupanın maruf "Etna", yanardağı dip ayağından irtifak 3313 met-

re, heyeti umumiyesinin çevresi 150 kilo metredir. Buna mukabil Sabır yanardağı mahrutu üç parça içinde yükselir. Her ikisi arasında bağ menfez bir rabita teşkil ediyor.

İrtifak esas temelinden üç bin metredir. Kaidesinin çevresi 280 kilometreyi bulur. Şu halde "Etna", yanardağının hemen hemen iki mislidir.

"Etna", da 400 küçük menfez vardır. Sabır da böyle 160 menfez var. Büyük muhitte oldukları için ancak bu kadarını tesbit edebildim. Hemen cümlesi cenubu şarkide bulunuyor. Dağın bunlar ayağından iki bin metre yukarıya doğru muntazam şekilde taksim edilmiş gibidir. Bunlardan en ziyade derinlikte bulunan dört krater, ağız birkaç yüz metreden müteşekkil olup içinde parlayan berrak buharlı su, iki kızgın lâv akıntısı arasında bulunduğundan, yanlarına yanaşmağa imkân bulamadım.

Hemen hemen bütün küçük menfezler halî sükûnette bulunuyorlardı. Yalnız birkaçından kükürtlü, buharlı karışık temiz su akıyordu.

Orta yanardağ ağız beş kilometrelik kuturla bütün tepesi içerisine alıyor.

Şark dağının menfezinin genişliği 3 kilometre ve kutru 800 kilometredir.

Garp dağı, başlangıcı geniş, yuvarlak bir şeker külâhi biçiminde 1600 metre yüksek, dik ve çıkılmaz görünüyor. Ucundan itibaren ateş görmedim. Yalnız sarı kükürtlü bulutlarla sarılı idi.

"Etna", birçok insan ikametgâhları ile, ormanlarla bağlarla ve ziraate elverişli tarlalarla medeni bir yerdir. Sabır gelince bu dağın etrafı tamamen donuk ıssız yabancı çöldür.

Şark dağında giriştiğim tetkik tecrübelerinde, sivri, dış dış çıkıntılı manialarla karşılaştım. Ve onları yenmeğe imkân bulamadım.

Sabır dağı üzerinde kanunuevvelin ortasında kraterin ağızında ve yakınlarda bulundum. Kardan, buzdan eser görmedim. Volkana da faaliyetten biran geri kalmıyordu. Muayyen hiçbir hastalığım olmadığı halde dağın başında havanın, irtifak ve gazların tesirile kendimi çok rahatsız hissediyordum. Yalnız devamlı şimal rüzgârı bana biraz ferahlık veriyordu.

Eğer şimal rüzgârı, kısa bir zaman için başka bir istikamete dönsüydi, bütün cesur arkadaşlarımla beraber biran da mahvolurduk. Ölümlü getiren gaz kitlesini bu şimal rüzgârı kuvvetile aksi istikamete gönderiyor ve bizi kurtarıyordu.

Milord, tehlikelere ehemmiyet vermiyordu. Onun yegâne düşün-

cesi benim sıhhatimdi. Çünkü hayatı varlığımla kaimdi. Tehlikeler karşısında büyük cesaret gösteriyordu. Cesim bir krater parçası gürültü ile yerinden fırlayarak birkaç parça olmuş, yuvarlanıp gitmişti. Korkunç manzara karşısında zenci gene soğuk kanlılığını muhafaza etti.

Fıkır, fıkır kaynayan krater kenarında kroki önünde en son kelimeleri yazarken gözlerimi dereye diktim.

Artık inmeğe başlıyoruz, bunun için iki gün sarfettik. Hadisesiz, kazasız vadi içinde iyi bir yere geldik. Buradan Ardara telsizle birkaç katura ihtiyacımız olduğunu bildirdim.

Küçük kuvvetli istasyonumuz hatasız çalışıyordu. Bu âlet Ardara aramızda bir rabita idi.

Sabah erken katırlara binerek konak mahalline vasil olduk. Burada dağ başındaki ıstırap veren tahammülsüz hava yoktu. Fakat krater başında günler, sıhhatimi bozmuş, bende mühim izler bırakmıştı.

Yağlı çamurlu yapışkan pisliklerden birçok zahmetle temizlendim. Zayıf yüzümü, saç sakal içinde derin çukurlara gömülen gözlerimi ayınada gördüğüm zaman kendimi tanıyamadım. Şu birkaç gün zarfında, sıkkımdan yedi buçuk kilo kaybetmiştim.

Cehennem mmtakasını terketmek buradan ayrılmak ehemmiyetli bir

SATILIK, KIRALIK EV, ARSA, Mütferrik ve saire

SATILIK KAGIR HANE

4 - Beyoğlunda İstiklal caddesine yakın Bekâr sokağında 10 numaralı 9 odalı bahçeli ve ayrıca çamaşırlığı ve çamaşırlığında iki odalı havi kâgir hane satılıktır.

SATILIK KAGIR HANE

5 - Çemberlitahta Peykhane caddesinde kâgir 18-20 odalı iki kapılı dört katlı apartman tertibine elverişli ve hali hazırda dahi müfrez daireleri havi kâgir hane çok ucuz satılmaktadır.

SATILIK MÜFREZ ARSALAR

11 - Maltepe ile Bostancı arasındaki Küçükalyalı istasyonu ittisalinde 17 parça müfrez arsa tamamı 20.000 arşın fiatlar uygundur.

SATILIK APARTMAN

14 - Arnavutköyle Bebek arasında sokak içinde ve içinde dağ suyu bulunan iki daireli 3 ve dört odalı hamamı havi apartman satılıktır. Son fiyat 5000 liradır. İsteklilerin servismize müracaatları.

SATILIK KAGIR KONAK

16 - Nişantaşında birinci sokakta on beş odalı Marmara, Boğaza, İhlamur, Yıldız ve Mecidiye köyüne kadar nezareti fevkalâdesi ve apartman tarzında taksimatlı, havagazi terkos, elektrik tesisatını ve vasi bahçeyi havi kâgir konak mak-tuan 17000 liraya satılıktır. Talip olanların servismize müracaatları.

SATILIK EV ARANIYOR

20 - Fener yolundan Bostancıya kadar olan sahada 3 - 4 odalı bahçeli mazbut satılık bir ev arıyor. Satmak isteyenlerin son fiyat ve ev dair izahatlarla servismize müracaatları.

SATILIK YALI ARSASI

24 - Üsküdar'da Şemsipaşa nam mahalde Direkli yalı arsası namile maruf iki bin beş yüz metre mürabbamı müteceviz ve kırk metreden fazla sahili bulunan bir arsa derunundaki köşkle veyahud ayrı ayrı satılıktır. Görmek için VAKIT Propaganda servisine müracaat.

SATILIK OTOMOBİL 200 LIRA

29 - Takside çalışır, hususi için çok elverişli az benzin serfeder, lâstikleri iyi bir halde. Karaköyde Şal benzin deposuna müracaat. "V. P. 1458,,

DULUNMAZ FIRSAT

31 - Şişli ile Bomonti arasında çok itinalı yapılmış sekiz odalı modern ve kübik kâgir ev satılıktır ve bahçesi çok muntazamdır. Arzu edenlerin Servismize müracaatları.

Bunları almak veya satmak isteyenlerin ve bu işlerle alakadar olanların Ankara caddesinde VAKIT Yurdunda VAKIT Propaganda servisine müracaat.

Mühim kolaylıklar

Aşağıdaki hizmetlerden birine ihtiyaç olanlar. Bir Telefon Bir mektup

Bir Kart Bir adam göndererek veya bizzat gelerek servismizle temas etmelidirler.

VAKIT PROPAGANDA SERVİSİ

Okuyucularımıza hizmet olmak üzere aşağıdaki hususlarda kendilerine lazım olacak kolaylıkları kendileri gibi düşünüp halledecek işlerini görecektir:

1 - Mobilya, eşya vesaire satmak veya almak isteyenler,

2 - Kâtip, muhasip, hizmetçi, aşçı, işçi istiyenler ve bu hizmetlere talip olanlar.

3 - Kiralık, satılık ev, apartman, dükkân, mağaza arayanlar. Kiralamak, kiraya vermek. Almak veya satmak isteyenler.

4 - Ders vermek veya almak isteyenler.

5 - Otomobil almak satmak veya işletmek isteyenler.

6 - Radyo almak satmak veya tamir ettirmek isteyenler.

7 - Tercüme ettirmek veya tercümelemek isteyenler bu hizmetlerini kolaylıkla ve emniyetle çarçabuk görebilmeleri için (VAKIT PROPAGANDA SERVİSİ) nde bu işlerle meşgul olmak üzere ayrıca bir büro vücud getirmiştir.

Müracaatlarda hiçbir kayıt ücreti alınmaz.

Vakit Propaganda Servisi
Vakit Yurdu Ankara Cad. İstanbul
Posta kutusu 46 Telefon 24370
Telgraf: Propaganda Vakit

YÜZÜK TAŞI GİBİ KIYMETLİ ARSA

32 - Pangaltı civarında iki yüz küsur arşın arsa maktuan 1200 liraya satılıktır. Tafsilat almak isteyenlerin Servismize müracaatları.

33 - Arı kovani bulundu başka müracaat edilmemesi.

Vakit Propaganda servisi GENÇ BİR BAYAN İŞ ARIYOR

34 - Ortaokuldan mezun genç bir bayan iş arıyor muhasebe, riyaziye ve daktilo işleri yapabilir. Arzu edenlerin Servismize müracaatları.

BİR BAYAN İŞ ARIYOR

35 - 20 yaşında bir bayan yazı ve hesab işleri arıyor. Arzu edenlerin Servismize müracaatları.

SATILIK APARTMAN ARANIYOR

36 - Taksim, Cihangir, Maçka taraflarında deniz nezareti olmak şartıyla on on beş bin lira arasında yeni yapı ve konforlu apartman arayanlar satmak isteyenlerin

37 - Arnavutköy civarında denize altmış adım mesafede 9 ilâ on bir metre murabbar arsa satılıktır. Depo, apartman, otel inşasına çok müsaittir ve fiyatı çok elverişlidir. İsteklilerin Servismize.

MÜFREZ ARSALAR

38 - Çengelköyünde sahilde satılık müfrez arsalar mevcuttur. Taliplerin Servismize müracaatları.

İŞ ARIYOR

39 - Ortamektepten mezun bir Türk genci 20-30 lira ücretle bir ticari müessesede çalışmak istiyor. İtibari kefalet verebilir. İsteyenlerin Servismize müracaatları.

MUHASİP

40 - Ticari muhasebe malûmatı olan bir genç her türlü yazı ve muhasebe işlerinde çalışmak üzere iş arıyor. İsteyenlerin servismize müracaatları.

VIYANALI MUREBBİYE

41 - Viyanalı ve diplomatik bir mürebbiye iyi bir aile nezdinde çocuk bakımı için iş arıyor. Arzu edenlerin Vakit Propaganda servisine müracaatları. (V. P. 1540)

İŞ ARAYOR

42 - Şirket veya müesseselerde odacılık istiyorum. İlk tahsilimi bitirdim. Eski sigorta şirketinde çalıştığıma dair elimde bonservisim vardır.

43 - Orta tahsilli ve bulgarca'dan tercüme muktedir bir Bay iş arıyor. Servismize müracaat.

Başlıbaşına bir kütüphane Dün ve Yarın tercüme külliyyatı

SAFO Alfons Daode'nin bu şaheseri dilimize Haydar Rifat tarafından çevrilmiştir. Sa. 258 Fi. 100

AİLE ÇEMBERİ Andre Maurois'nin bu en güzel romanı İ. H. Alişan tarafından dilimize çevrilmiştir. S. 365 Fi. 100

TİCARET, BANKA, BORSA Muhtelif menabie müracaat edilecek meydana gelen bu eser Mulis Etem tarafından yazılmıştır. Sa. 213 Fi. 75

DEVLET VE İHTİLAL Haydar Rifat tarafından. Bizzat Lenin yazmıştır. Sa. 158 Fi. 75

SİNİF KAVGASI Karl Kautsky sosyalizmi nasıl görüyor? Sabiha Zekeriyâ tarafından çevrilmiştir. Sa. 236 Fi. 75

J. RASIN Dör kitap halinde Bay Nâzım tarafından tercüme edilmiştir. Sa. 260 Fi. 75

İŞÇİ SİNİFİ İHTİLALİ ve KAUTSKY MEL'UNU Lenin tarafından yazılan bu tenkid eseri Bay Haydar Rifat tarafından lisanımıza çevrilmiştir. Sa. 150 Fi. 60

RUHİ HAYATTA LAŞUUR Dr. C. Yung'un bu eseri doktor M. Hayrullah tarafından türkçeye tercüme edilmiştir. Sa. 181 Fi. 60

İSFAHANA DOĞRU Piyerloti tarafından yazılan bu kitab, İ. H. Alişan tarafından türkçeye çevrilmiştir. Sa. 292 Fi. 100

J. RASIN Külliyyatın ikinci cildir. B. Nâzım tarafından türkçeye çevrilmiştir. Sa. 256 Fi. 75

GORİO BABA Kalzak'ın bu büyük romanı Haydar Rifat tarafından çevrilmiştir. Sa. 370 Fi. 100

DELİLİN PSİKOLOJİSİ Londra üniversitesi akliye müte-hassısı Dr. Bernard'tan. Dr. İzzettin. Sa. 180 Fi. 50

İLKBAHAR SELLERİ İvan Turgenyef. Samizade Süreyya lisanımıza çevirmiştir. Sa. 255 Fi. 75

ENGEREK DÜĞÜMÜ Françoise Mauriac'ın bu güzel eserini türkçeye Peyami Safa çevirmiştir. Sa. 214 Fi. 60

J. RASIN Külliyyatın üçüncü cildir. B. H. Nâzım tarafından tercüme edilmiştir. Sa. 250 Fi. 75

SAMİMİ SAADET Rus edibi S. Tolstoy'un eseri Alişan Alişan Zade İsmail Hakkı tarafından lisanımıza çevrilmiştir. Sa. 142 Fi. 50

İSTATİSTİK Andre Liesse. Suphi Nuri tarafından çevrilmiştir. Sa. 60 Fi. 30

ÇOCUK DÜŞÜRENLER H. Gonzale - Menusier'in bu eseri İ. Fikri Rasin tarafından tercüme edilmiştir. Sa. 205 Fi. 60

İLİM ve FELSEFE Moritz Schlick. Hilmi Ziya türkçeye çevirmiştir. Sa. 52 Fi. 30

CEMİYETİN ASİLLERİ Friedrich Engels'in bu kıymetli eseri B. Muhittin tarafından dilimize çevrilmiştir. Sa. 280 Fi. 100

HÜKÜMDAR MİLLET M. Virgile Rossel tarafından yazılmış Bebel'den Sabiha Zekeriyâ dilimize çevirmiştir. Sa. 408 Fi. 100

Bütün milletlerin edebi ictimai, iktisadi, mali ölmec eserlerinden seçme kitablarm tercümesi olarak "Dün ve Yarın", tercüme külliyyatı ünvanı altında nesri kararlaştırılan yüz kitaptan 64 ü tamam seri halinde meydana gelmiş bulunuyor.

Kolaylıkta tedarik için abone usulü ihdas edilmiştir. Bir kısmı peşin, bir kısmı da aydan aya verilecek az bir para ile tedarik edilebilir.

(Külliyyatın birinci serisi (1 - 10 kitab) peşin 236 ve her ay 100 kuruş, ikinci seri (11 inciden 20 inciye kadar) peşin 504 ve her ay 100 kuruş, üçüncü seri (21 inciden 30 uncuya kadar) peşin 532 ve her ay 100 kuruş; dördüncü seri (31 inciden 40 meya kadar) peşin 520 ve her ay 100 kuruş; beşinci seri (41 inciden 50 inciye kadar) peşin 188 kuruş ve her ay 100 kuruş; altıncı seri (51 inciden 60 meya kadar) peşin 136 kuruş ve her ay 100 kuruştur.)

YENİ İLMİ ZİHNİYET Gaston Bachelard'ın bu eseri Hilmi Ziya Ülken tarafından tercüme edilmiştir. Sa. 210 Fi. 75

KAPİTALİZMİN BUHRANI Profesör Gaetan Piron'un bu eserini A. Hamdi Başar lisanımıza çevirmiştir. Kitap, kapitalizm, güdümlü ekonomi, yeni sosyalizm, kapitalizmin ilerisi bahislerini ihtiva etmektedir. Sa. 112 Fi. 50

SALAHBO Gustav Flaubert'in senelerce tetkikatta bulunarak yazdığı bu eseri İ. H. Alişan türkçeye çevirmiştir. Sa. 434 Fi. 125

J. RASIN Külliyyatın son cildir. H. Nâzım tarafından türkçeye çevrilmiştir. Sa. 174 Fi. 60

METAFİZİK Aristo'nun bu eserinin birinci cildi Hilmi Ziya Ülken tarafından tercüme edilerek bazı notlarla bir de tahlil ilâve olunmuştur. Sa. 110 Fi. 40

İSKENDER Plütark'ın bu eserini Haydar Rifat türkçeye çevirmiştir. Sa. 160 Fi. 60

KADIN VE SOSYALİZM August Bebel'den Sabiha Zekeriyâ dilimize çevirmiştir. Sa. 408 Fi. 100

DEMOKRİT Demokrit'in ahlakî düşüncelerinden başlıcalarını bir araya toplayan bu kitabı Haydar Rifat tercüme etmiştir. Sa. 48 Fi. 25

DİNLER TARİHİ Üniversite dinler tarihi doçenti A. Hilmi Budaba bu eserinde Türk medeniyet ve kültürünün klâsik dünyaya sağdığı nurları göstermiştir. Sa. 400 Fi. 125

FİLOZOFİ ve SANAT Suud Kemal Yetkin Sa. 116 Fi. 40

ETİKA P. A. KROPOTKIN'in "Etika ve ahlakın kaynağı ve açılışı" namındaki eseridir. Ağaoğlu Ahmet dilimize çevirmiştir. Sa. 340 Fi. 100

HERAKLİT Filozof ve eserleri hakkında Anatol Fransız'ın bir mukaddemesini taşıyan bu eser Haydar Rifat tarafından dilimize çevrilmiştir. Sa. 48 Fi. 25

RURİ MUCİZELER Profesör Dr. P. Yanet tarafından yazılan bu eseri Cemil Sena Ongun türkçeye tercüme etmiştir. Sa. 230 Fi. 75

DE PROFUNDIS Oscar Wilde'nin bir eserini bay Burhan Toprak dilimize çevirmiştir. Sa. 160 Fi. 50

GÜNÜN HUKUKİ VE İÇTİMAİ MESELELERİ Suphi Nuri Nuri'nin tanınmış muharrirlerin imzalarını taşıyan makaleleri tercüme ederek meydana getirdiği bir eserdir. Sa. 240 Fi. 75

EFLATUN Haydar Rifat. Sa. 96 Fi. 35

GİZLİ HARPLER Antoine Zischka'nın petrol etrafında dönen entrikaları göstermek için yazdığı bu eseri H. Varoğlu türkçeye çevirmiştir. Sa. 250 Fi. 75

İSRAELİNİN HAYATI Andre Maurois tarafından yazılmış, İ. H. Alişan tarafından türkçeye çevrilmiştir. Sa. 280 Fi. 100

METAFİZİK NEDİR Heidegger'in bu eseri Suad Kemal Yetkin v Mazhar Şevket tarafından lisanımıza çevrilmiştir. Sa. 48 Fi. 25

YENİ ADAM Tercüme Haydar Rifat. F. Strovski'nindir. Sa. 165 Fi. 75

İRSİYETİN TESİRLERİ Doktor Nihat Kip ve öğretmen Remzi Türkler tarafından çevrilmiştir. Sa. 236 Fi. 75

POLİTİKA FELSEFESİ Sadri Ertem birçok ecnebi eserlere müracaat ederek meydana getirmiş tir. Sa. 220 Fi. 75

ESTETİK Suud Kemal Yetkin Estetiği Fransızcadan tam olarak lisanımıza çevirmiştir. Sa. 32 Fi. 25

ENEİT Virgile'nin bu eseri Ahmet Raşit tarafından Fransızca çevrilmiştir. Sa. 348 Fi. 100

PARA Dr. L. REINERS'den Sa. 45 Fi. 25

SEZAR Plütark'ın bu eserini Haydar Rifat dilimize çevirmiştir. Sa. 133 Fi. 40

İLİM FELSEFE Felsefe öğretmeni Ziya Osman tarafından çevrilmiştir. Sa. 82 Fi. 40

KARINCALARIN HAYATI Maurice Maetelinc'in bu eseri Mehmet Naci Ecer tarafından 20 birinci basısından çevrilmiştir. Sa. 157 Fi. 75

DEMOSTEN Haydar Rifat Plütark'dan dilimize çevirmiştir. Sa. 45 Fi. 35

ÇİÇERON Gene Plütark'dan Haydar Rifat tarafından tercüme edilmiştir. Sa. 95 Fi. 40

HİPNOTİZMA Dr. Pierre Janet'ten Cemil Sena. Sa. 335 Fi. 100

İNSAN Paulhandan Mehmet Naci Ecer tarafından tercüme edilmiştir. Sa. 159 Fi. 50

YENİ KADIN Cemil Sena Ongun Sa. 84 Fi. 40

VİKONTUN ÖLÜMÜ Marsel Prust'den Haydar Rifat tarafından tercüme edilmiştir. Sa. 57 Fi. 30

LİZA Turgenyef'in en güzel romanıdır. Süreyya Sami Sa. 277 Fi. 100

Léonide Virgile'nin bu eseri Haydar Rifat tarafından tercüme edilmiştir. Sa. 326 Fi. 100

EVLİLİK Fransuva Moriak'ın güzel bir romanıdır. Haydar Rifat tercüme etmiştir. Sa. 48 Fi. 20

KURUN

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Memleket dışında
Aylık	95	155 Krs.
3 aylık	260	425 Krs.
6 aylık	475	820 Krs.
Yıllık	900	1600 Krs.

Tarifesinden Balkan birliği için ayda otuz kuruş düşüldü. Posta birliğine girmiyen yerlere ayda yetmiş beşer kuruş zammedilir.

Türkiyenin her posta merkezinde KURUN'a abone yazılır.

Adres değiştirme ücreti 25 kuruştur.

İlkbahar selleri

Turgenyef - Samizade S.

Bu güzel romanı mutlaka okuyunuz

VAKIT Kitabevi - 75 kuruş

Kapalı zarfla eksiltme ilânı

İstatistik genel direktörlüğü eksiltme ve ihale komisyonundan:

1. - Kapalı zarfla eksiltmeye çıkarılan iş tahminen 65 - 72 forma genel nüfus sayımı neticelerini gösteren 10 cilt kitaptr. Beherinden 2 şer bin adet bastırılacaktır.

2. - Tahmin olunan bedel 16 sahifelik beher forması için 35 lira üzerinden 2520 liradır; Muvakkat teminat olarak 139 liralık banka mektubu veya tahvil verilecektir.

3. - Eksiltme 1937 senesi temmuzunun 2. inci cuma günü saat 14,30 da genel direktörlük binasında kurulacak olan komisyonunda açılacaktır.

4. - % 7,5 muvakkat teminat vesikası teklif mektupları eksiltme açılmadan bir saat evvel komisyon reisliğine verilmesi lâzımdır. Bu bapdaki şartname komisyon kâtipliğinden istenebilir. Nümune dairede görülebilir. (1472) (3237).

NECİB BEY LİKİT YAGLI YAGSIZ BRIYANTİNİ

Saçlara parlaklık ve yumuşaklık verir, şapkasız gezen Bayanlara ve Baylara yağsız NECİB BEY Briyantini tavsiye edilir, mutlaka bu briyantini alınız.

DEPOSU: Eminönü No 47 NECİB-BEY

Doktorun FİKRİ...

SİHHAİNİZİ MÜHAFAZA ETMEK ve Genç kalmak için her sabah HAVAGAZI ŞOF-BEN ile bir Duş alınız.

HAVAGAZI ŞOFBENİ

Türk Hava Kurumu Büyük Piyangosu

3. üncü keşide 11 Temmuz 1937 dedir.

Büyük ikramiye: 45.000 Liradır.

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000, liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

Istanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekanlığından

Istanbul Üniversitesince Yabancı dil bilgilerini kuvvetlendirmek isteyenlere mahsus iki buçuk aylık dil kursları tertip edilmiştir. Kurslarda Almanca, Fransızca, İngilizce, Rusça, Türkçe ve İtalyanca dilleri gösterilecektir.

Dersler Zeynep Hanım konağında edebiyat ve fen fakülteleri dersanelerinde pazartesi, perşembe ve cumartesi günleri yapılacak ve 17-6-1937 perşembe günü başlayarak Ağustosun nihayetine kadar sürecektir. Her dil haftada 6 saat okutulacaktır. Fransızca, Almanca ve İngilizcede başlıyanlara mahsus kurslardan başka ilerlemişler için kurslar da vardır. İştirak etmek isteyenlerin 14-6-1937 21-6-1937 pazartesi gününe kadar her gün saat 10-12 arasında Zeynep Hanım konağında yabancı diller mektebi kalemine müracaatları. (3455)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli (4690) lira olan, yüksek kalitede sönmemiş kireç 29-6-1937 salı günü saat 15 de pazarlık suretile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 351 lira 75 kuruşluk muvakkat teminat mektup veya makbuzları ile kanunun tayin ettiği vesikaları, tekliflerini hamilen aynı gün saat 15 de komisyonunda hazır bulunmaları lazımdır.

Şartnameler Ankarada Malzeme dairesinde, Haydarpaşada Tesellüm ve sevk sefliğinde ve Eskişehir mağazasında görülebilir. (3365)

Birinci sınıf Operatör Dr. CAFER TAYYAR

Umumi cerrahi ve sinir, dimağ cerrahisi mütehassısı
Paris Tıp Fakültesi S. Asistanı
Erkek kadın ameliyatları, dimağ estetik - "Yüz, meme, karın buruşuklukları, Nisaiye ve doğum mütehassısı
Muayene: Sabahları 8 den 10 a kadar öğleden sonra ücretlidir
Beyoğlu, Parmakkapı, Rumeli Han No. 1 Telefon: 44086

Dr. İhsan Sami

TİFO AŞISI

Tifo ve paratifo hastalıklarına tutulmamak için tesiri kat'i, muafiyeti pek emin taze aşidir. Her eczahanede bulunur. Kutusu: 45 kuruştur.

Sahibi: ASİM İS
Neşriyat Direktörü: Refik Ahmet Sevengi

TURAN

EN SON
MAMULÂTİMİZ
Haley-

SABUN-
UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-

UNU-